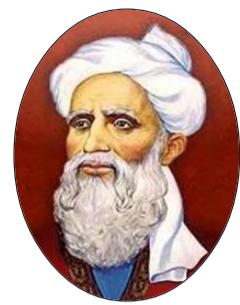


# АНВОР ДОНИШ



E-mail: anvor.donish@kgu.tj **Нашияи Донишгоҳи давлатии Кӯпоб ба номи Абӯаబдуллоҳи Рӯдакӣ\***  
www.anvor.tj №5 (306) 22-юми аපрели соли 2020, ҷоршанбе (оғози нашр: соли 1994)

## СУХАНРОНӢ ДАР ИЧЛОСИЯИ НАҲУСТИНИ МАҶЛИСИ МИЛЛИИ МА҆ЛISI OLIИ ҶУМҲURIИ TO҆CHIKISTON ДАЪВАТИ ШАШУМ



17.04.2020 16:15, шаҳри Душанбе  
Муҳтарам аъзои Маҷлиси миллӣ!  
Ҳамаи шуморо ба муносабати интихоб ва таъин гардиданатон ба мақоми аъзои Маҷлиси миллӣ Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон табрик намуда, ба шумо дар иҷрои салоҳияти пурмасъулиятон барору комёбихо орзу менамоям.

Ҳамчунин, Рустами Эмомалиро ба муносабати Раиси Маҷлиси миллӣ Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Аҳмадзода Раҷаббӯй ва Файзов Ёдгор Доёровичро ба ҳайси мувовини аввал ва мувовини Раиси Маҷлиси миллӣ интихоб шуданашон табрик гуфта, ба онҳо низ барори кор меҳоҳам.

Маҷлиси миллӣ ҳамчун мақоми олии намояндагӣ ва қонунгузори кишвар бо истифода аз салоҳияти конституционии худ қонунҳои қабулкардаи

Маҷлиси намояндагонро баррасӣ ва ҷонибдорӣ карда, дар роҳи рушди низоми ҳуқуқии кишвар ва таҳқими қонуният саҳми назаррас мегузорад.

Аъзои Маҷлиси миллӣ даъвати нав шахсиятҳои арзанда, соҳиби донишу таҷрибаи кофӣ ва фарҳангӣ баланди сиёсӣ мебошанд.

Бовар дорам, ки онҳо бо сафарбар намудани нерӯи зеҳнӣ ва донишу таҷriбаи худ дар рушди низоми қонунгузорӣ, боз ҳам беҳтар намудани сифати қонунҳо, таҳқими заминаҳои ҳуқуқии давлат ва ҷомеаи нақши назаррас мебозанд.

Баҳусус, меҳоҳам таъкид намоям, ки аъзои Маҷлиси миллӣ бояд бо истифода аз ваколати конституционии худ ҳамчун субъектҳои ташабbusi қонунгузорӣ ба таҳияи қонунҳо дикӣати маҳсус зоҳир намоянд.

Онҳо бояд қонунҳоро таҳия ва пешниҳод намоянд, ки ба таҳқими истиқлoliyat, рушди соҳаҳои иқти-садиву иҷtimoiи kишvar va густариши муносibatҳои bозорӣ, az ҷумла pешrafti соҳибкорӣ, беҳdoшti соҳаҳои maорif va tанду-ruстi, iстиfodaи самaranokу sар-факoronaи замин va dигar boigariҳоi табиӣ, таъмини wolojati қонун, peshgiriи chinojatkorӣ va baland бардоштани satҳi zindagии marдум равона шуда бошанд.

Bo ин мақсад, аъзои Maҷliси millli бояд бо dигar subъektҳoи ҳуқуқi ташabbusi қonunguzori va Maқomoti tатbiқunandai ҳуқуқ, muassisaҳoи ilmivi таҳқiqotiy va mutahassisosunу korshinoson ҳамкории gустurdar дошta boшand. Қонунҳo dar chunin surat sanchidavu puxta taҳия va қabul гардида, ба ҷomea va давлат manfiati бешtar meorand.

Қонунҳo, ҳамчунин, бояд бо dар-nazar doшti strategiya barnomacho va ҳадafҳo oynada rушdi давлатi millli, пайванди ногусастани он bo ҷomeaи ҷaҳonи va таҳқimi замinaҳoи rушdi ҷomeaи shaҳrvandӣ taҳия karda shawand.

Муҳtaram aъzoи Maҷliси millli!  
Tatbiқi бевоситai metъerxoi Konstitutsiya va қonunҳo, ҳifzi asosxoi konstitutsioniy, tamomiyati arzii Toҷikiстон, таҳқimi поxoi iстиқloliyat давлатi, ҳifzi ҳuқuқi ozodiҳoи insон, rушdi ҳamaи соҳaҳoи ҳaётi kишvar va beҳdoшti satҳi zindagии marдум meh-

Idomaash dar saҳ. 2-3

### НАЗАРЕ БА МАКТАБИ РОҲБАРИИ ЭМОМАЛИ РАҲМОН



С. 9

ҶОИ 1-УМ ДАР ОЗМУНИ  
"САЙРИ ГУЛИ ЛОЛА"



С. 8

ДАР ҶОПОН МУАЛЛИМРО  
НОСАЗО ГУФТАН  
ГУНОҲ АСТ!



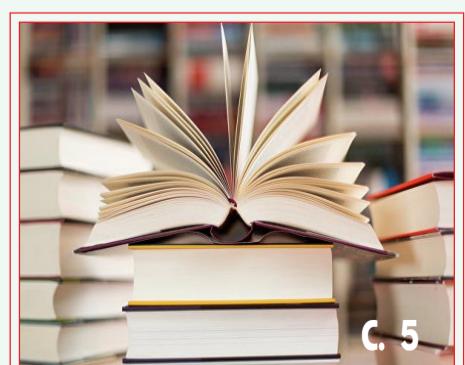
С. 4

ҶАРО ҚИСМЕ АЗ ҶАВОНОН  
АЗ ХИЗМАТИ АРТИШ  
МЕГУРЕЗАНД?

БАЪДИ 60-СОЛАГӢ ЧИ  
ГУНА БОЯД ЗИСТ?



АГАР АЗ ЗУЛОЛИ ҲАҚИҚАТ  
ҚАТРАЕ МЕНӮШИДЕМ...



С. 5

ҲАРФИ  
ДОНИШЧУ



С. 12-13



С. 6





# ДАР ҖОПОН МУАЛЛИМРО НОСАЗО ГУФТАН ГУНОҲ АСТ!

*Орзуи ҳар падару модар аст, ки фарзандаш донову зирак ва соҳиби идрок бошад. Ин аст, ки ба ҳамин умед баъзан барояш ҳатто китобҳои зиёд меҳаранд. Аз сўйе дуруст ҳам мекунанд, ки фарзандро ба китобхонӣ ташвиқ менамоянд. Вале ба истилоҳ "ретсепти" дигар ҳам ҳаст, ки тифлро аз хурдӣ метавонад донишманд кунад. Вале барои ин боз ҳам ширкати волидон шарти асосист. Ва ин танҳо сухани холӣ нест, балки пажӯҳии донишмандони итолёвист, ки ахирон расонай шуд:*

Азизи Азиз барои чомеаи Тоҷикистон шахси ноошно нест, баҳусус барои он доирае, ки китоб меҳонанд ва ба таълими насли наврас сарукор доранд. Аз муваффақтарин адабони кӯдакнависи кишвар аст, ки бештар аз 200 афсонаву 130 ҳикояи хонаданд навишидааст. Төъодди китобҳояш шояд ба 30 наздик шуда бошанд. Ва ҷолиб он аст, ки ҳикояҳои ўто ин замон бо ҷандин забони олам, аз ҷумла русӣ, инглизӣ, гурҷӣ, қирғизӣ, ўзбекиву ҷехӣ тарҷума шудаанд. Ҳоло дар остонаи шунидани ҳабари чопи китобаш бо ҳуруфи форсӣ дар Эрон аст.

Гумон мекардам як сирри муваффақиятни дар иншои ҳикояҳои дилчашт таҷрибаи кораш дар мактаб бошад, чун ҳам кори омӯзгорӣ кардаву ҳам ба мактабҳо зиёд даъват мешавад ва бо атфол сұхбат мекунад. Вале то ҷойе иштибоҳ ҳам карда будам. Чун ҳуди ў мегӯяд: "Барои он ки асаре нависӣ, то кӯдак хонаду фаҳмаду дар хотир бигирад, муаллим будан шарт нест. Гап дар сарони он ки кӯдакро модар хонанд мекунад, на адиб, ҳатто адиби хуб. Бовар дорам, ки як мактаб омӯзгор аз ўҳдана хонандагардани лоақал як шогирд намебароянд, то замоне, ки модар дасту остин барзада, фарзандашро таълим надиҳад. Ин фикр ҳатост, ки вазифаи мактаб таълим додан асту вазифаи падару модар - тарбият. Ба ёд оред, ки вақте Фирдавсӣ "Шоҳнома"-ашро ба Султон Маҳмуд манзур қард, ҷанд танғай камарзиш гирифт ва шоир дарғазаб шуда, гуфт:

**Агар модари шоҳ бону будӣ,  
Маро симу зар то ба зону буд...**

Фирдавсӣ ба кучо, ё ба киву чӣ ишорат кардааст? Ба он ки дар таълиму тарбияи кӯдакон бештар аз ҳама модар масъул аст..."

Азизи Азиз аз сафарааш ба Курни Ҷанубӣ ёд меорад ва мегӯяд, "дар мактабҳои Курни ё дар як синф 50-60 шогирд таҳсил мекунанд, аммо аксарият, гоҳо ҳама хушсаводанд. Вақте пурсӯҷу кардам, дарёфтам, ки дар кори таълиму тарбия мадарон аз омӯзгорон зиёдтар масъулият даранд. Дар оила омӯзгор басо зиёд эҳтиром ва қадр мешавад. Ба қавле, як поӣ модар ҳамеша дар мактаб аст. Агар муаллим аз таҳсили фарзанд эрдое бигирад, модар ҳаргиз эътироз намекунад. Сухани муаллим барои оила қонун аст.

Дар мо аксарияти мадарон, шояд 90 фоиз, мактабро маконе меҳисобанд, ки аз шӯру шавқуни фарзанд форигашон мекунад. Борҳо шунидаам, ки мадарон аз фаро расидан рӯзи якшанбе изҳори ташвиши нороҳатӣ кардаанд. Замоне мақонаи навишига гуфта будам, ки мактабҳои мо мувонин расмӣ, ба қавле, маошҳӯри директор дошта бошанд, то ҳушу ёди волидон, баҳусус мадаронро ба таълиму тарбияи фарзандашон мешул дарад".

Азизи Азиз китобхониро пояи аслии савод мединад ва хеле гуфтаниҳое дар ин маврид дорад. Аз ҷумла аз ҳиквари Ҷонӣ ёд мекунад, ки агар фарзанд дар ҳаққи муаллимаш сухани носазо гӯяд, балки аз ўнорозӣ бошад, волидон ҳамон рӯз мотам мегиранд. "Муаллимро носазо гуфтани ҳуноҳ аст он ҷо. Ё ҳонандай синфи 6-7 он ҷо соле аз 120 китоби бадей имтиҳон месупорад, мадарон вазифадоранд назорат кунанд, ки ин китобҳоро фарзандашон ёфта ҳонад. Вале дар мо барьакс, волидон ҳамеша тарафи фарзандашонро мегиранд. Рӯзе ҷонӣ соат дар мактаб будани фарзанд барои мадарон комилан кифоя аст,

онҳо коре надоранд, ки фарзанд чӣ ҳонду чӣ гирифт".

## БАРОИ БЕСАВОДИИ ФАРЗАНД МОДАРОНРО БОЯД МАСЪУЛ ДОНИСТ!

Пас, барои бесаводии фарзандона мон муаллимонро не, падару мадарон, баҳусус мадаронро бояд масъултар ва ҷавобгар донем. Модар, ки ҷунин шуд ва талаб кард, муаллим худ омӯзгор мешавад ба маънои асли ин калима. Муаллим худ масъулият ҳис мекунад ва албатта, омӯзгор мешавад ба маънои асли ин калима. Аз бегами муаллимон омӯзгорон азият мекашанд.

Ман хондаам ва шунидаам, ки дар ҳар замон устод қабл аз қабули фарзанд ба мактабаш аввал волидон ўро мешинохт. Дар байни ҳалқ низ баъзе мақолҳо машҳуранд, ки ишора ба масъулияти мадарон даранд. Масалан, дуҳтареро келин кардан ҳоҳанд, мегӯянд:

"Очаашро бину бачаашро гир!"

Ё "Оча чӣ ғуна бача намуна!" "Гандападар одам мешавад

гандамодар не!"

Афсус, ки ин маъниҳо ҳаргиз ба эътибор гирифта намешаванд.

Боре ба Тоҷикистон нависандай бачаҳои ҳиквари Ирон Ҳадӣ Шарифӣ мекон шуд. Ман рӯзе ўро роҳбалад будам. Гуфт, ки ба ҳонааш бояд занг занад. Он замон телефони мобилий набуд. Мо ба почта рафтем. Ҳадӣ Шарифӣ ба писараш, ки Сиёмак будааст, занг зада пуршид:

"Китобро ҳондӣ?"

Сиёмак ҷавоб дод: "Бале, ҳондам!"

Он гоҳ Ҳадӣ фармуд, ки аз фалон ҷой китоби дигарро гирифта ҳонад.

Ман аз Ҳадӣ пуршидам:

-Сиёмак ҷандсола аст?

Гуфт:

-Шашсола...

Ва ин китоби 58-ум буд, ки имсол Сиёмак шашсола ба даст гирифтааст!

Ҳуш аз саром парид. Қадом падару мадари тоҷик аз ҳиквари дигар танҳо ба хотири китоб ба фарзандаш занг мезанад? Оё дучор шудаёт? Аз ин сабаб ҳондагони мо бесаводанд. Савод ин нест, ки ҳондаву навишига метавонӣ. Манзурам ташни савод, ҳамеша омӯзандана будан аст. Бачаҳои мо бесаводанд, барои он ки оила бесаводӣ аст, баҳусус, мадарон бесаводу бетаррафанд. Бесаводанд барои он ки оила бесаводу бетарраф аст. Ҳама қушиши мактаб натиҷаи дилҳоҳ намедиҳад. Агар мо дар вазифаи худро адо карда натавонад, кӯдак бесаводу бадбаҳт ба воя мерасад. Дуруст, ки фарзанди баъзе мадарони бетаррафу бепарво ҳоҳо босаводу ҳушбахт ба воя мерасанд. Ин аз он сабаб аст, ки баъзан, ҳушбахтона, онҳо дар мактаб, ё баъди ҳатми мактаб ашҳосро вомехӯранд, ки ба онҳо роҳи дурустро нишон медиҳанд, дурусташ, вазифаи мадарро ба қадри тавону имконият адо мекунанд. Аммо на ҳар фарзанд мураббии мувофиқро дар зиндағииш вомехӯранд. Ман ҷонидори қабули Ҷонун дар бораи масъулияти падару мадар дар тарбияи фарзандам. Ин ҷонун ҳанӯз комил нашудааст. Иловагина мутолиаи китоб, ин яқъо бо ўнҳонни китоб аст.

2. "Ташаккур" гуфтанро омӯзонед.

Хулоаси таҳқиқоти дигаре, ки дар сомони мачаллаи "Forbes" интишор ёфтааст, нишон медиҳад, ки оддитарин тифл ба мутолиаи китоб, ин яқъо бо ўнҳонни китоб аст.

ва ҷиддӣ бошад, ки мадарон мактабро ҳаргиз фаромӯш накунанд, зеро таълиму тарбия хусусияти иҷборӣ доранд. Агар ба ихтиёри худ гузорем, ягон кӯдак дарс намехонад, ҳатто ба мактаб намеравад.

Ин ривоят ишора ба хусусияти иҷборӣ доштани таълим аст. Боре аҳли деҳа ба саҳро мерафтанд. Онҳо аз наҳди хонаи ҳакими гузаштанд.

Ҳаким пурсид:

-Куҷо равонаед?

Гуфтанд:

-Ҳушксолӣ омадаст. Ду моҳ шуд борон намеборад. Меравем, ки дуо кунем, то Ҳудованд борон фиристад.

Ҳаким дар қатори мардону занон кӯдаконро диду ҳайрон шуд:

-Кӯдаконро дар ҳаҷои майнасӯз ба саҳро чаро мебаред?

Гуфтанд:

-Кӯдакон бегуноҳанд. Дуояшон дафъ-

миннатдорӣ хеле ҷанбаҳои мусбат дорад. Ба забон рондай "ташаккур, раҳмат" саломатии равониву ҷисмониро беҳтар мекунад, ҳашиниро қоҳиш медиҳад, хобро беҳтар месозад ва ҳатто сабабгори он мешавад, ки инсон дӯстони бештар пайдо кунад. Аз ин рӯ бояд ба рафтори атфол таваҷҷӯҳ кард, арзёбии кори хуб ва изҳори ташаккур ба онро бояд омӯзонд.

3. Тахайюлоти онҳоро рушд дидҳед. Дошишгоҳи Тел-Авив миёни бачаҳои 6-9-сола як таҷриба гузаронд. Олимон хостанд донанд, ки ҷудоӣ аз объектҳо ба тафаккури атфол чӣ таъсир дорад.

Ба бачаҳо тасвирҳо аз мизи онҳо то Кайҳон ва баръаксо нишон доданд ва баъдан тести оддие пешниҳод карданд, ки сатҳи дақиқиятро муайян мекард. Ширкаткунадагоне, ки диданд чи гуна олами хурдакаки тасаввуроти онҳо то андозаи Кайҳон васеъ мешавад, назар ба онҳое, ки олами худро дар ҳамон мизи нишастон маҳдуд медонистанд, натиҷаҳои беҳтар нишон доданд. Ин аст, ки олимон мегӯянд, мuloҳизаҳо ба берун ва на ба дохил кӯдаконро водор ба андешаронӣ мекунад.

4. Ба бозиҳои рӯимизӣ машгул шавед. Бо бозиҳои рӯимизӣ шумо кӯдаконро меомӯзед, ки баранда ва ё бозандай бояфтҳои бошанд. Ҳамзамон онҳо стратегияи кайфият аз бозиро пайдо мекунанд. Баҳусус бозиҳои бошанд, ки атфолро ба ҳисоб водор кунанд, онҳоро маҷбур созанд, ки барои баранда шуданд, ба фикр ҳам дода шаванд.

5. Таваҷҷӯҳи атфолро ба табиат ҷалб кунед. Journal of the Study of Religion, Nature and Culture робитаи дучонибаи бачаҳоро бо табиат омӯҳт ва маълум қард, ки вақтгузаронии оддӣ кӯдакро маҷbur мекунад худро нисбатан беҳтар рӯҳбаланд ҳисс кунад. Бачаҳое, ки ҷафтае 5-10 соат вақти худро дар ҳаҷои қушод мегузаронанд, бозӣ мекунанд, мегӯянд иртиботи рӯҳӣ бо заминро ҳисс кардаанд ва барои ҳифзи табиат худро масъул мединанд. Ҳар андоза, ки атфол дар берун вақт мегузаронанд, вале на беҳуда, ҳамон андоза он ба саломатии онҳо таъсирӣ мусбат мерасонад.

6. Нишон дидҳед, ки накӯй қадрдонӣ мешавад.

## 7. ИБОРАВУ ҶУМЛАҲОЕ, КИ БОЯД БА ТИФЛАКАТОН ҲАМЕША ТАКРОР КУНЕД:

Тифлакон дӯст медоранд, ки шумо муҳаббати худро изҳор намоед. Доим, ҳамамеша, шаб ва рӯз, дар хона ва дар кӯча. Пас бигуед:

-Ман туро беҳад дӯст медорам;

-Туро дӯст медорам, ҳатто агар аз ман дар ҳаҷар шавӣ

-Дӯст медорам ҳамеша, ҳатто агар дур аз ман бошӣ.

-Муҳаббати ман ҳамеша бо туст.

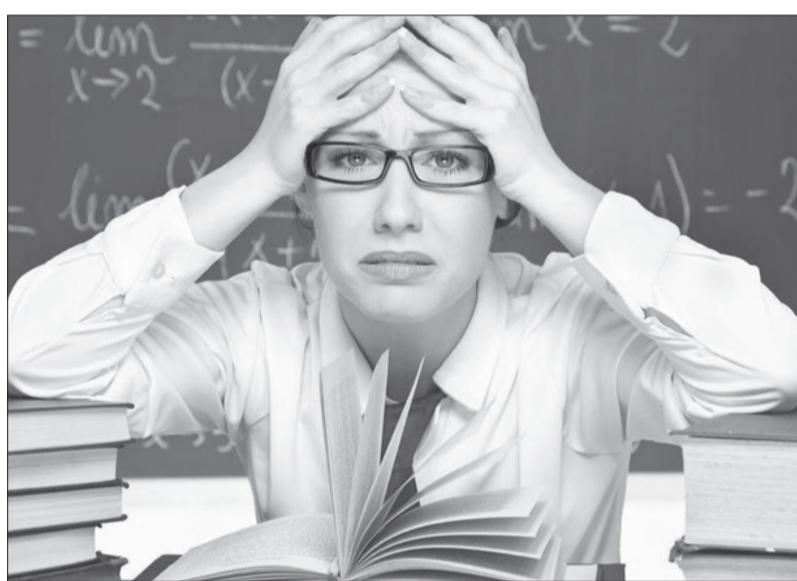
-Агар ба ман мегуфтанд, ки ҳар кӯдакро дар ин олам интиҳоб мекардам.

-Ман туро ҳатто атрофи Моҳ, ситорагон ва то Замин дӯст медорам.

-Ба ман бозии имрӯза бо ту хеле писанд омад. Ту яғонай манӣ.

-Коре, ки ману ту бо ҳам мекунем, ба ман хеле писанд аст. Ба ман ҳамроҳ бош доим, чони ман.

**Бобоҷони ШАФЕҶ, рӯзноманигор**



# АГАР АЗ ЗУЛОЛИ ҲАҚИҚАТ ҚАТРАЕ МЕНӮШИДЕМ...



Хоснайт Вализода, шоир, узви  
Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон,  
сафари ТЦ "Армуғони сӯлҳ

"Мондан дар як ҷо ҳатто андешаву  
равонро ҳам мефарсояд".

Маҳсoui Тоёъ

Оре, мондан дар гузашта суде надорад.

Ба ҷуз арҷ гузаштан ба паҳлуи  
неку ҳубаш.

Ояндаро бояд андешид.

Ва ҳеле хуб гуфта бузурге:

Замона сели азимест,

Сели бараҳмest, ки беталош агар  
лаҳзае зи по афтем,

Ба шаттаи тори табоҳӣ

Фурӯ барад моро...

Хо, бадбаҳтона имрӯзҳо зумрае  
аз зиёёни мо (бештарашон) огоҳу  
нооѓоҳ ба шарти ҳурофоту таассуб  
ғарқ мешаванд. Ҳанус Ҷолинус гуфта  
буд: "Барои он, ки эҳсос ҳосил ша-  
вад, он бояд дучори тағйирот гар-  
дад".

Вале аз ин бошад, ки ин эҳсосро  
ин тағйироту бедориро дар сириш-  
ти зиёёнамон мушоҳид намекунам.

Зиёии имрӯз (бештар кормандо-  
ни ҳукумату соҳаи фарҳангу ма-  
риф) бо сари ҳам "Амр ба маъруфи  
мулло"-еро ё руҳониеро гӯш меку-  
наду аз қафояш бо сари ҳам ба масҷид  
меравад. Охир зиёй бояд пеш аз ҳама  
бо зевари донишу адаб ва илмҳои за-  
мона пероста бошад. Раҳнамо ва ҳидо-  
ятгар бошад, то андешаву ақидаҳои оян-  
дасозу ояндабинаш мардумро аз қафо-  
ҳуд барад ба сӯи ҳастии зебо.

Агар сафҳои таъриҳро варақтардон  
намоем, дар гузашта имлу дониши мар-  
думи Шарқ нисбат ба ғарбиён ҳеле пеш-  
рафта будааст. Аммо ҳазор афсӯс, ки  
намояндагони аҳли тасаввуф ғайр аз  
улуми оид ба Ҳудо ва пайғамбарон,  
ҳамаи илмҳои дигарро "илми шайтон"  
ва "васваса" меномиданд, ки дар ин бора  
таърихи башар басо далелҳои фочиа-  
бор дорад.

Банда танҳо дини Исломро дар на-  
зар надорам, балки тамоми динҳои рӯи  
олам аз ҷо бошад, ки ба рушду нумӯъ  
монеа мешаванду намегузоранд орзӯҳо  
воқеяни худро дарёбанд.

Боиси таассуф аст, ки садҳо сарома-  
донаи имлу донишу фарҳанг олимому  
донишмандони бузург, нобигаҳои гузаш-  
таву имрӯз қурбони ҷаҳолат ва таассу-  
фи аҳкоми дину мазҳабҳо гардидаанд.

Мисол меорам: Соли 1160 бо амри  
халифа Мустақим дар Багдод асарҳои  
Абуалий ибни Сино ба коми оташ  
партофта шуд. Соли 1163 фармони па-  
пани Рим Александри III дар бораи манъ  
кардани омӯзиши физика ё қонунҳои  
тиабат нашр гардид.

Шоири машҳури фарзонаи тоҷик  
Бадриддин Ҳилолӣ моҳи октябр 1529  
бо фармони хони ўзбекҳои шайбонӣ  
Убайдулоҳҳон бо тӯҳмати ин ки шоири  
шайтонӣ аст, дар саҳни бозори Ҳирот  
ба қатл расонида шуд. Соли 1600 дар  
Рим дар майдони "Гулҳо" мутафакки-  
ри бузурги итолиёй Ҷордано Бруно  
дар оташ сӯзонда шуд. Соли 1439  
Жанна Д, Аркро, ин дуҳтари 17-солаи  
диловари Фаронсаро намояндагони  
дин зинда ба зинда туъмай оташ кар-  
данد.

Ва баъди чанд аср ӯро (Жанна Д,

Аркро) Фаронса қаҳрамони миллати худ  
эълон намуд. Соли 1842 шоири забар-  
даст Нодираро бо писарони ноболигаш  
Муҳаммадалиҳону Султон Маҳмадхон  
ва дигар аъзоёни оилааш аз тарафи  
Амри Бухоро Насрulloҳон ҳашмиёна  
кушта шуданд, зеро ҷаҳолати динӣ ва  
таассуб ба ҳаёти адабӣ сардорӣ карда-  
ни занро намеписандид.

Соли 1928 - 7 март Сайиднисо Аб-  
дуллоеваро барои фарангинпартоияш  
шаҳвари диндораш бо як бераҳмӣ мек-  
ушад.

Дар солҳои ҷанги шаҳрвандӣ (бо ном  
бародаркӯш) солҳои 1992-1994 рӯзнома-  
нигори вуқуғӯ Шарифамоҳ Қишинваро  
бо фарзанди ягонаш Дилшод бера-  
ҳмона аз зиндагӣ маҳрум намудаанд.

Ва бадбаҳтона, ҷунин мисолҳо дар  
ҷаридай таъриҳҳо ҳеле бешуморанд.

рак аз ҳақиқат метарсем, ҷаро?

Ҷаро ба фарзандонамон намефаҳ-  
монем, ки аз қадом таборем, аз кучо  
омадаем, ба кучо равонаем. Аҷнабиёни  
ғасбгар бо гузаштагони боғарҳону бо  
тамадуни мо ҷи бадбаҳтиҳо оварда-  
анд?

Дар як мақолааш Сайёғи Мизроб  
навиштааст, ки аз дин қишинае бояд соҳт,  
то рӯи баҳри пурталотуми миллат (шояд  
зиндагӣ мегуфт) ба шино равем.

Аммо ба андешаи ман, агар ин корро  
анҷом дихем, ҳатман қишини мо ба пас-  
тоб менишинаид - ё аз тифони ҷаҳлу но-  
донӣ дар миёни ин баҳр ғарқ мешавад.  
Дин дар яғон замон ба нағфи мardum  
набуду нест. Он танҳо барои нағфи  
ҷайби вараминаи зумрае бо ном "мул-  
лоҳо" эшонҳояду ҳалос. В-агар не, ҷаро  
мехоҳанд мardum гунгу кару гул бошанд?

Дар тӯли як моҳи  
Рамазон бошад, ах-  
бори умум ва радио-  
ву телевизион дар  
иҳтиёри намояндаго-  
ни дин гузашта мешавад, ки сафса-  
таҳои эшон қайҳо  
хондаҳариши ҳалқ  
гаشتast.

"Мулло"-е аз та-  
риқи телевизиони  
Кӯлоб мегӯяд: Агар  
"Стаж" - и рӯзагира-  
тон чи қадаре ки  
зиёд бошад, дар он  
дунё "этаж"-и хонаҳо-  
јатон низ ҳеле баланд  
мешавад. Яъне Ҳу-  
дову малоқаҳо ба-  
рои онҳо хона месозанд?  
Кӯчот мантиқ? Дар ҷои дигар  
мулло: Дар зиндагӣ

ҷанд бузу гусфанде, ки қурбонӣ мекунед,  
ғардо, ки вориди он дунё мегардед, он  
ҳайвонҳо дар даст "фонарик" мунтази-  
ри шумоянд, то роҳатонро рӯшан созанд.  
Магар дар қишинаҳои дигар, ки дину ма-  
ҳзабашон дигар ҳаст, ба кори ҳайрия  
намепардозанд? Аммо эшон доираву  
карнау сурнай навоҳта, ин иқдомро  
(ҳайр карданро) анҷом намедиҳанд. Ин  
иқдоми ҳамешагии онҳост.

Дар он мамлакатҳои мурурақӣ агар  
сафратанд ба ҳайрия напардозад,  
радди маърака мөҳисобандаш.

Бузурге ҳеле бамаврид иброз дош-  
тааст: "Ситам аст ин ки дунёи худро  
ҷаҳанном созем, то ба биҳишт даст  
ёбем".

Ҳанӯз зиёд дер нашудааст, ки оли-  
мону донишмандони мо самти андеша-  
рониашонро аз "теология" ба илми воқеӣ  
ва фоидаовар иваз намоянд.

Аҳли адаб бошад, адабиётро дар зеҳ-  
нияти ориёй-тоҷикӣ оғаранд, ки на та-  
нҳо ифтиҳори тоҷикон, балки тамоми  
башарият бошад.

Имрӯз мо ҳоҳем наҳоҳем дунё дигар  
ба ҳарзаву ҳарзагӯй ниёз надорад.  
Илми дақиқ, амали дақиқ, дониши  
амиқу дунявӣ лозим аст, ки ҳаёт пай-  
васта дар рушду нумӯъ бошад. Набо-  
яд фаромӯш кард, ки инсоният як ҳо-  
наводи бузург аст. Ва бояд ҳамчун  
бародару ҳоҳар ба ҳамдигар муноси-  
бат қунем.

Нагӯём, ки инсон шомили кадом дину  
мазҳаб аст, балки чи вижагиҳо дорад,  
мақсадаш, ҳадафаш чи манфиате мое-  
рад ба ҷомеа.

Чи ҳуҷ гуфтааст шоире:  
Богро ба барғе медиҳам,  
Агар ин барғ.  
Ҳаёли баҳорро  
Дар ман зинда қунаф.

Пас, бигӯед ҳаёли баҳорро озодан-  
дешавиро боло биравем, то баланд ша-  
вем ба қаронаҳои нуру зиё, ба қаро-  
наҳои ояндаҳои зебо ва шукуфтаҳоу  
руйиданҳо!

Анвар НАЙМОВ, асистенти кафедраи тарбияи  
ҷумҳорӣ ва ОДҲ

## ЧАНД АНДЕША ДАР ҲОШИЯН ПАЁМИ ПРЕЗИДЕНТ

Асосгузори сулҳо ва ҳаҷдати миллӣ-  
Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳории  
Тоҷикистон муҳтарам Эмомали Раҳмон  
рӯзи 26-уми декабря соли 2019 дар Па-  
ёмашон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳории То-  
ҷикистон ба зарурати рушди илмҳои  
табий-риёӣ ва ванҳои дақиқ таваҷҷӯҳи  
максус ҳоҳир намуда, таъқид кардаанд:  
"Илм дар шароити мусоир нақши қалид  
дошта, ба рушду тараққиёти давлат  
мусоидат менамояд".

Аксари аҳолии Тоҷикистонро ҷавон-  
он ташкил медиҳанд, ки онҳо давом-  
диҳандай кору фаъолияти насли қалон-  
сол, неруи созандагони ҷаҳонӣ, ҳулоса миллат  
ва давлат мебошанд. Инсоният ҳамеша ба  
илм ниёз дорад. Ҳамин аст, ки дар ду  
асри оҳир, ки аз он асарҳои илму тех-  
ника ёд мекунад, ниёзи одамӣ ба илму  
маърифат аз замони дигаре бештар  
эҳсос мешавад. Дар ин аср, ки мо зин-  
дагони мекунем, маҳз миллате метавон-  
ад дар муқобили гирдobi ҷаҳонишиавӣ  
устувор монад, ки бо яқдиливу ҳамбас-  
тагӣ ва бо иҳтирооту дастовардҳои  
имлӣ-техники ҳамқадами пешрафтарин  
қишиварҳои ҷаҳон бошад.

Мусаллаҳ шудани ҷавонон ба илмҳои  
дақиқи ва техникиву технологӣ ва дони-  
стани забонҳои ҳориҷӣ, хусусан русӣ  
ва англӣ имконият медиҳад, ки мил-  
лати тоҷик аз аризашои милливу фарҳ-  
ангии худ дар ҷараёни ҷаҳонишиавӣ  
ҳимоят намояд ва тоҷикро ҳамчун мил-  
лати таъриҳан созанд, ҷузъи ҷудоно-  
пазири ҷомеаи ҷаҳонӣ, ташабускори  
бузургтарин иқдомоти байнамиллалӣ  
ва қушояндаи гиреҳи мушкилоти ҷаҳонӣ  
гардонад. Яке аз соҳаҳои афзалиятни  
ки барои рушди устувори Тоҷикистон ин  
туризми байналхалқӣ мебошад. Барои  
Ҷумҳории Тоҷикистон ва баҳусус, ба-  
рои минтақаҳои кӯҳӣ он туризми эко-  
логӣ солҳои оҳир шуҳрати бузургеро ба  
худ касб намудааст. Истилоҳи туризми  
экологӣ (екотуризм) самти ҳозираи ин-  
кишифи инфрасоҳоти майсӣ ба шумор  
рафта он дар солҳои оҳир зуд зуд ва бо  
сифатҳои гуногуни инкишифи ин дур-  
машавад. Дар асл, экотуризм "сайёҳа-  
ти маъсул, бо ҷавобгарӣ дар назди ҳу-  
мҳити атроф маҳсуб ёфта, дар рафти он  
сайёҳ ба ҷойҳои нисбатан дастнораси  
табиат ба мақсади аз худ намудани сир-  
ру савдои табиат, бойгарии заҳираҳои  
он, инчунин аз худ намудани хусусия-  
тоҳи фарҳангӣ-этнографии мардуми  
таҳҷӯҳӣ равона шуда, он экосистемаро  
ба ҳаробӣ наоварда, балки боиси ба  
вучӯд овардани ҷунин шароитҳои иқти-  
садӣ мегардад, ки ҳанғоми фаъолияти  
он ҷорабаниҳои ҳифзи табиат ва заҳира-  
ҳои табиӣ барои аҳолии маҳаллӣ мү-  
ғид мегардад.

Вазифаи ҳатми туризми экологӣ дар  
ғамхорӣ нисбати муҳофизати табиат,  
бартараға намудани таъсиротҳои ман-  
ғии туризм ба ҳуҷити атроф ҳоҳир мегардад.  
Он инчунин ҳавасмандии иқти-  
садидо барои операторҳои сайёҳӣ, ҳуқу-  
мати маҳаллӣ ва аҳолии маҳаллӣ баҳ-  
ри кӯмак расонидан ба масъалаҳои  
ҳифзи муҳити атроф, муҳофизати анъ-  
анаҳои фарҳангии минтақа равона меку-  
над. Аз ин бармеояд, ки экотуризм  
қисмати муҳити рушди устувори ҳуду-  
дҳои табиест, ки барои фаъолияти  
сайёҳӣ аҳамияти қалон доранд, мебо-  
шад. Дар замони ҳозира қисмати зиёди  
сайёҳон ба ҳуҷити таваҷҷӯҳи зиёд-  
таре доранд. Баландшавии машҳурия-  
ти ҳатсайрҳои саёҳати экотуризмии пи-  
ёдагарӣ ва зиёдшавии шумораи сайё-  
ҳон ба ҷойҳои диққатчалбӯнандай  
табиӣ ва фарҳангӣ равшан шаҳодати  
суханони болоанд. Асосҳои муҳимтарии  
туризми экологӣ ин сифати муҳити  
атроф мебошад. Ҳамаи инро дарк на-  
муда, имрӯзҳо аксари давлатҳо маб-  
лаги зиёдҳо барои ин соҳа ҷудо менамояд,  
то ин ки шароити сайёҳонро дар  
парҳои миллӣ, мамнӯъгоҳҳо ва дигар  
ҳудудҳои табиӣ ва таъриҳӣ беҳтар ба  
роҳ монда шавад.

Моҳияти рушди самараноки ин соҳаи  
сайёҳӣ дар он аст, ки баробари дар ҳола-  
ти аз вайронӣ нигоҳ доштани тозагии  
экологии ҳудуди табиӣ, инчунин таъмин  
намудани ҷаҳони ҳориҷӣ дар таъсироти  
шароитҳои манғии табиӣ, инчунин  
намудани ҷаҳони ҳориҷӣ дар таъсироти  
шароитҳои манғии табиӣ, инчунин  
намудани ҷаҳони ҳориҷӣ дар таъсироти  
шароитҳои манғии табиӣ, инчунин  
намудани ҷаҳони ҳориҷӣ дар таъсироти  
шароитҳои манғии табиӣ, инчунин  
намудани ҷаҳони ҳориҷӣ дар таъсироти  
шар



# БАЪДИ 60-СОЛАГӢ ЧӢ ГУНА БОЯД ЗИСТ?

(ё аз умри дароз тарсидани)



Марям ДАВЛАТОВА,  
равоншинос

Тибқи таснифоти тозаи синну солии Созмони умум-чаҳонии тандурустӣ, аз 25 то 44 солагӣ синни ҷавонӣ, давраи 44-60 солагӣ миён-солӣ, 60-75 солагӣ пирон-солӣ, 75-90 солагӣ кӯҳан-солӣ ва пас аз 90 солагӣ дарозумрист.

Инсонҳо ҳамеша ба ҳамдигар умри дароз орзу менамояд.

муносибатҳо! Агар нафақаҳӯр шахси фаъол бошад, аҳли оиларо чун артиш ва худро чун сарҳанг мебинад ва меҳоҳад онҳоро идора на-мояд: сар мешавад даҳолату ҳӯрдагирӣ ба ҳамаи кору бори аҳли ҳонадон. Аҳли хонадон табиист, ки инро хуш қабул карда наметавонад, ин аз нигоҳи нафақаҳӯр пинҳон намемонад ва қабул мекунад онро ҳамчун беэҳтиромӣ ва нописандӣ. Яке мекӯшад бо доду валвала эҳтироми худро талаб намояд, дигаре бо дили шикаста тадриҷан ба афсурдаҳотирии синнусолӣ гирифтор мешавад. Дар ҳолати аввал нафақаҳӯр то андозае солимии худро ҳифз мекунад, вале барои муҳити оила ҳолати изтиробангезро эҷод менамояд. Ҳолати

ста ба имкону табиаташон нигоҳубин ва табобат мекунанд, ба дуҳтур мебаранд, дору меҳаранд. Андак беҳ-будӣ мешавад, вале азбаски сарчашмаи дард бартараф нашудааст, ин ҳама мувакқа-тист...

Инсон давраҳои гузариш дар зиндагӣ зиёд дорад, вале ин давра шояд мушкилтарин бошад, зоро поёни умр аст ва дигар умеди тозае дар пеш нест. Инсони фаъолу муҳтари миён-гирифтор мекунад ва ҳоли бунbast мебинад, нотавону дастнигар, гапшунав. Ин эҳсосотеанд, ки дар ин синну сол ба инсонҳо ҳуҷум меваранд ва ў пешвӯи онҳо танҳост. Ҷомеа, наздики, пизишкон барои худро аз масъулията роҳонидан, ҳамаи инро оқибати пирӣ Ҷон мекунанд ва хирадмандтара-шон худро бо ин таскин мениҳанд. Вале дар асл илочи ин дард пеш аз ҳама муҳаббату таваҷҷӯҳи самимӣ, му-ошират ва эътирофи таҷри-баи рӯзгори онҳост. Нафаре метавонад умри дарозе бу-бинад ва бардам бошад. Ди-гаре то 70 намерасад. Дар илми равоншиносӣ истилоҳе ҳаст: "даҳшати истеъ孚" ("шок оставки"). Маъмулан онро бо падида ба нафақа рафтани афрод мепайван-данد ва чунин ҳам ҳаст. Ми-солҳои он ки одамон (хосса мардон) баъди ба нафақа рафтани умри кам мебинанд, баъзеҳоро сактаи мағзу қалб аз байн мебарад, ба дигарон дардҳои то ин дам дар ҳеч кучо набуда мечаспанд. Занон барои дар оила дар ин давра мавқеъ пайдо кардан нисбат ба мардон имкони бештар доранд, зоро онҳо дар давраи фаъолияти корӣ ҳам аз оила ҷудо набуданд. Барои баъзеҳо ин давра агар муҳити оила солиму созгор бошад, давраи хуби зиндагӣ ҳам мешавад, зоро сарбори-яшон камтар аст.

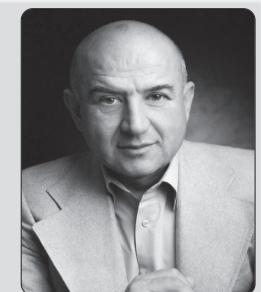
Ҳоло вақте, ки аз корона-вирус бештар аз ҳама одамони ин синну сол мефав-танд, аз ин дидгоҳ ғаҳмост, зоро шояд дар ҷомеаҳои дигар ҳам одамони из 60 боло дигар талоши равонии зинда монданашон камтар аст ва вирус дастболо мешавад.

Ҷомеаи серкору сертарад-дуди муосир барои эҳтиromo парвариши воқеии пиронсо-лон, ки қишири осебазирие ҳастанд, фурсат ва фароса-ти кофӣ надорад.

Муносибат бо онҳо аз давлат бознигарии нафақа, аз аҳли оила (ҷавонон) сабру тоқат ва вижагиҳои дигарро талаб мекунад. Шояд замони баррасии ин масъала расида бошад, ё интизори он ҳоҳем буд, ки бемориҳо бо ҳар роҳ "ҷони пиронсолони азизи мо, яъне падару модарон, бобо-ву бибиҳоро аз зиндагӣ ва ҷомеаро аз ташвиши онҳо ха-лос кунад"....

## • Шеъри рӯз

Толиб Озарахш



### ЗИНДАГӢ

Зиндагӣ дарди туро донад, национад, ғам махур,  
Ҳамраҳат боре қадам монад, намонад, ғам махур  
Ҳарфи пинҳони дилатро бо касу нокас магу,  
Дӯст ҳамрозат шудан тонад, натонад, ғам махур  
Гирумони донаи шатранҷ дар як қолаб аст,  
Гар рақиб андешае ронад, наронад, ғам махур  
Эй ҳуш он марде, ки ҳуд даҳмардаи моли ҳуд аст,  
Подабон гови туро бонад, набонад, ғам махур  
Озарахшо, аз Ҳудованди сухан лутufe талаб,  
Беғаме шеъри туро хонад, нахонад, ғам махур!

## ДУ ҲИҚМАТ

### ҲАДДИ ҲУДО

Зане ба ҳузури ҳазрати Довуд алайҳисалом омаду гуфт:

- Эй паёмбари Ҳудо, Парвардигори ту золим аст ё одил?

Довуд алайҳисалом фармуд:

- Ҳудованд одил аст ва ҳаргиз зулм намекунад.

Сипас аз зан пурсид:

- Магар чӣ ҳодисае ба ту рух дод, ки ин саволро мекунӣ?

Зан посух дод:

- Ман бевазан ҳастам ва се духтар дормам, бо дастам ресандагӣ мекунам. Дириӯз шоли бофтаи худро дар порчае гузашта будам ва ба сӯи бозор мебурдам, то бифурӯшам ва бо пули он ғизои кӯдаконамро омода созам. Ногаҳон паррандае омад ва он порҷаро аз дастам рабуд бурд ва ман тиҳидаста мажӯн мондам ва ҷизе нағорам, ки маоши кӯдаконамро омода созам.

Ҳанӯз сухани зан тамом нашуда буд, ки дари хонаи Довуд алайҳисаломро кӯбиданд ва ў иҷозаи вурӯд шуданро дод. Ногаҳон даҳ нафар тоҷир ба ҳузури Довуд алайҳисалом даромаданд ва ҳар қадом сад динор (ҷамъ ҳазор динор) назди он ҳазрат гузаштанд ва арз карданд:

- Ин пулҳоро ба бечорагон дидҳед.

Довуд алайҳисалом аз онҳо пурӯсид:

- Илати онки шумо ин маблағро дасташамъӣ ба инҷо овардед чист?

Арз карданд:

- Мо савори қишиӣ будем, тӯғоне барҳост, қишиӣ осеб дид ва қарӣ буд, ки ҳамаи мо ҳалқот гардем. Ногаҳон паррандае дидем, ки порҷаи сурҳи бастае ба сӯи мо аンドҳт, онро қушодем ва дар он шоли бофтае дидем ва бо он шол мавқеъ осебидан қиширо махкам бастем ва қишиҳот бехатар гардид ва сипас туғон ором гардид ва мо ба соҳил расидем. Мо ҳангоми ҳатар назар карда будем, ки агар наҷӯт ёбем ҳар қадом сад динор садақа ҳоҳем кард ва акунин ин маблағро, ки ҳазор динор аз даҳ нафари мост ба шумо супордиҳем, то ба ҳарқи ҳоҳед бидиҳед.

Ҳазрати Довуд алайҳисалом рӯ ба зан қарду гуфт:

- Парвардигори ту дар дарё ба-рои ту ҳада мефиристад ва ту ўро золим мекунӣ? Сипас, ҳазор динорро ба зан доду фармуд:

- Ин пулҳоро барои таъмини рӯзии кӯдаконат масраф кун, Ҳудованд ба ҳолу рӯзгори ту оғоҳтар аз дигарон аст.

### ТАВБАИ НАСӮХ

Марде буд Насӯҳ ном, ки сурате шабҳи занон дошт ва дар миёни мардум бо либоси занон зоҳир мешуду худро ба унвони зан ҷо зада буд ва мардонагии хешро махфӣ мекард. Кори ў ба он ҷо қашид, ки дар ҳаммоми занона дал-

лок шуд ва аз роҳи даллокии занҳо лаззат мебурд.

Ў ба зишти ин амали ҳуд хуб воқиф буд. Борҳо тавба кард ва тасмии гирифт аз ин кор даст бардорад, аммо нағси коғир тавбашро мешikaст.

Саранҷом Насӯҳ назди орифе рафт ва аз ў хост дуо кунад. Ориғи озодмард ба рози ў пай бурд: аммо дам фурӯ басту ҷизе нағуфт. Ўро дуо кард ва аз Ҳудо хост тарки он амали зиштро насиби ў кунад.

Рӯзе воқеаи ачибе рух дод. Дар ҳоле ки Насӯҳ дар ҳаммом таштэрор пур мекард, ҷавоҳире аз дuxтари подшоҳ гум шуд. Валвалае дар ҳаммом падид омад. Ҳама ба ҷустуҷӯ пардоҳтанд, аммо ҷавоҳирро пайдо накарданд. Он ғоҳ дари ҳаммомро маҳкам бастанд ва ба ҳеч кас иҷозаи рафтанд нағорад.

Гуфтанд:

- Ҳама бояд бараҳна гарданд, то тафтиш шаванд ва дузди ҷавоҳир маълум гардад.

Насӯҳ шоҳиди мочаро буд. Аз тарс ба хилвате рафт: ҷеҳрааш зарду лабҳояш кабуд шуда. Ҳамон ҷо бо Ҳудо аз сидқи дил (!) ба розу ниёз пардоҳт ва аз Ҳудо хост ўро аз он душворӣ бираҳонад ва дар баробари ин ў низ ҳаргиз гирди ин гуноҳ начарҳад. Дар ҳамин ҳол буд, ки касе ўро фарӯд кард:

- Ҳамаро гаштем, инак навбати тус.

Насӯҳ аз тарс беҳуш шуд.

Насӯҳ, ки ба шоҳзодаҳонум наздик ва ўро зиёдтар даллоку хидматгузор буд, аз ин лиҳоз гумони бад бар ў бештар афтод. Ва пас аз он тарси марғовар ва пеш аз он ки ўро тафтиш кунанд, мужӯд доданд:

- Насӯҳро раҳо кунед, ки ҷавоҳир пайдо шуд!

Насӯҳ ба ҳуш омад. Ҳама дасти ўро мебӯсиданду ўз мепурсиданд. Ба ин сурат Насӯҳ аз душворӣ рӯро шуд ва шоду масрӯр Ҳудоро дурӯд сипосҳо меконд, ки обрӯи ўро ҳифзу аз расво ҷилав-гирӣ кард. Ҷанде нагузашт, ки вақти имтиҳони дигар фаро расид. Касе назди Насӯҳ омаду гуфт:

- Духтари подшоҳ аз рӯи лутഫ туро даъват мекунад, ки ба ҳаммом биёвии сарашро бишӯй... Ҷилаш намехоҳад. Далложи дигаре ўро бишӯйд. Аммо Насӯҳ дар посухи ў гуфт:

*Раъ, раъ, дасти ман бекор шуд,*

*В-ин Насӯҳи ту кунун бемор шуд.*

*Раъ каси дигар бинҷӯ шитобу тафт,*

*Ки маро, валлоҳ, даст аз кор рафт.*

*Бо дили худ гуфт, к-аз*

*ҳадд рафт ҷурм*

*Аз дили ман кай раевад он тарсу гурм?*

*Таъбае кардам ҳақиқат бо Ҳудо.*

*Нашканам то ҷон шудан аз тан ҷудо.*

*("Маснавии маънавӣ",*

*Муҳтасар аз шарҳи Алии Шервонӣ)*

*Таҳияи Ҷаҳонгир РУСТАМОШО*

## СОМОНАҲОИ ИНТЕРНЕТИИ WWW.AKHBOR.COM ВА NAHZAT.RU БАСТА ШУДАНД



Прокурори генерали Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи бастани сомонаҳои интернетии [www.akhbor.com](http://www.akhbor.com) ё "Ахбор.ком" ("Akhbor.com") ва "наҳҷат.ру" ("nahzat.ru") дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ва маъни воридоту паҳни аудиосабтҳо, видеонаворҳо, рӯзномаю адабиёт ва варақаҳои онҳо ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ариза ба Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон муроҷиат кардааст. Тавре ба АМИТ "Ховар" аз Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон хабар доанд, ариза мазкур бо мақсади таъми ни ҳимояи асосҳои соҳти конститутси-

онӣ, амнияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳуқуқу манфиатҳои қонуни шаҳрвандон, пешгири кардани фаъолияти террористио экстремистӣ пешниҳод карда шудааст. Аризаи Прокурори генерали Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Суди Олии мавриди баррасӣ қарор дода шуда, бо ҳалномаи Суди Олии аз 18 феврали соли 2020 қонеъ карда шудааст. Дар асоси ҳалномаи Суди Олии сомонаҳои интернетии [www.akhbor.com](http://www.akhbor.com) ё "Ахбор.ком" ("Akhbor.com") ва "наҳҷат.ру" ("nahzat.ru"), ки ба ташкилотҳои террористӣ-экстремистии "Ҳизби Наҳзати Ислом", "Паймони миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон" ва дигар ташкилотҳои экстремистиву террористӣ хизмат мекунанд, баста шуда, воридоту паҳни аудиосабтҳо, видеонаворҳо, рӯзномаю адабиёт ва варақаҳои онҳо ба ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон маъни карда шудааст. Ҳалномаи Суди Олии 19 марта соли 2020 эътибори қонуни пайдо кардааст.

ДУШАНБЕ, 09.04.2020. /АМИТ "Ховар"/

## СИПОСНОМА БА ДОНИШГОХ

Барои саҳми арзанда гузоштан дар баргузории даври шаҳри озмуни ҷумҳуриявии "Сайри гули лола" барои солҳои 2019-2021 дар шаҳри Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ бо сипосномаи мақомоти иҷроияи ҳокимиyaти давлатии шаҳри Кӯлоб сарфароз гардонida шуд.



## КОНФЕРЕНСИЯ: НАҚШИ МАТБУОТ ДАР ТАШАККУЛИ АФКОРИ ЧОМЕА



Чомеа" баҳшида ба 108-умин солагарди Рӯзи матбуоти тоҷик баргузор гардид.

Наҳуст, декани факултет, номзади илмҳои филология, дотсент Давлатов Эраҷ баромад намуда, зикр намуд, ки дар ҷомеаи демократӣ матбуот аз воситаҳои асосии таъсиррасонӣ ба афкори ҷомеа буда, нақши он баҳри расонидани иттилооти воеӣ, раванди демократиқунонӣ ва ташаккули афкори ҷомеа хеле муҳим арзӣ мегардад. Инчунин, табриқоти ректори донишгоҳ доктори илмҳои педагогӣ, профессор Мираклизода Абдусалом баҳшида ба Рӯзи матбуот ба саҳми ҳозирин расониданд. Дар охир ақидаву фикрҳои донишҷӯён доир ба саҳми матбуот дар пешрафти ҷомеа шунида шуд.



Алаи мазкуро мавриди баррасӣ қарор доданд.

## ЧОРАБИНӢ

Санаи 4.04.2020 бо ташабbusи шӯббаи кор бо ҷавонони Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ мизи мудаввар дар мавзӯи "Миллатамро аз ҳар гуна бемориҳо ҳифз мекунам" миёни роҳбарони соҳимонҳои ҷамъиятии факултетҳои донишгоҳ гузаронida шуд. Сараввал, мудири шӯббаи кор бо ҷавонони донишгоҳ Латипов Манучехр оид ба сироат ва роҳҳои пешгири аз бемории коронавирус суханронӣ намуда, масъ-



Санаи 18.03.2020 дар бинои маъмурӣ донишгоҳ махфили "Дунёи сиёсат"-и наазди кафедраи сиёсатшиносӣ баргузор гардид. Махфил дар як моҳ ду маротиба гузаронад мешавад.

Наҳуст, роҳбари махфил Ҷураев Далер баромад намуда, аз мавзӯҳои пешниҳодшуда ёдовар шуд. Баъдан,

тиқи нақши кории махфил донишҷӯёни зерин маърӯзаҳои омоданамудашонро пешниҳоди иштирокчиён намуданд:

1. Солеҳова Назира, донишҷӯи соли 4-уми факултаи филологияи ҳориҷӣ дар мавзӯи "Ақидаҳои сиёсии Низомсулмулк ва Ӯнсурмаолики Кайковус";

2. Дилрабои Илҳомҷон, донишҷӯи соли 2-уми факултаи физика ва математика дар мавзӯи "Алоқаҳои дин бо илм дар Ҷумҳурии Тоҷикистон".

Махфил бо саволу ҷавоб ба итном расид.

## ТАҒӢИРОТИ ҚАДРӢ ДАР ТАШКИЛОТИ ИБТИДОИИ ҲИЗБИИ "ОЛИМОН"

Дар толори ташкилоти ибтидиои ҳиизбии "Олимон" маҷлиси васеъ бо иштироки раиси Кумитаи иҷроияи ҲХДТ дар шаҳри Кӯлоб Ҳамидиён Орзу, ректори Донишгоҳи давлатии Кӯлоб доктори илмҳои педагогӣ, профессор Мираклизода Абдусалом Мустафо ва котиби ташкилоти ибтидиои ҳиизбии "Олимон" Шоинов Ҳасан баргузор гардид.

Наҳуст, раиси Кумитаи иҷроияи ҲХДТ дар шаҳри Кӯлоб Ҳамидиён Орзу ба сухан баромада, қайд намуд, ки Ҳиизби Ҳалқии Демократии Тоҷикистон ҳамчун ҳиизби пешоҳандигӣ ҷамъият дар сафҳои худ кувваи бузурги созандаро муттаҳид намудааст, ки метавонад дар раванди корҳои созандагию бунёдкорӣ саҳми беназир гузорад.

Дар кори маҷлис 3 масъалаи барои баррасӣ пешниҳод гардид.

Аз рӯи масъалаи яқум ҳисоботи котиби ташкилоти ибтидиои ҳиизбии "Олимон" дар давраи соли 2019 шунида шуд.

Зимни баррасии масъалаҳои дигари рӯзномаи маҷлиси раиси ташкилоти ибтидиои ҳиизбии "Олимон" Табарӣ Абдулло Ҳабибулло бинобар сабаби



ба вазифаи дигар гузаштанаш аз вазифаи роҳбари ташкилоти ибтидиои ҳиизбии "Олимон" озод карда шуда ва ба ҷои ў Мираклизода Абдусалом Мустафо раиси ташкилоти ибтидиои ҳиизбии "Олимон" интиҳоб гардид.

Дар ҳамин замине вобаста ба масъалаҳои баррасишаандана мачлис қарорҳои даҳлдор қабул карда шуд.

Дар охир Мираклизода Абдусалом барои фаъолияти пурсамари ҳиизбӣ бо сипосномаи Кумитаи иҷроия ҲХДТ дар шаҳри Кӯлоб сарфароз гардонida шуд.

## ЧОЙИ 1-УМ ДАР ОЗМУНИ ҶУМҲУРИЯВИИ ГУЛҲО - "САЙРИ ГУЛИ ҶОПА" ВА З СИПОСНОМАИ ДИГАР



на дар баргузории фестивали шаҳрии "Чакомаи гесу" баҳшида ба эълон гардидани солҳои 2019-2021 "Солҳои рушди деҳот, сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ" бо сипосномаи мақомоти иҷроияи ҳокимиyaти давлатии шаҳри Кӯлоб сарфароз гардонida шуд.

XXXX

11-уми апрели соли ҷорӣ Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ барои саҳми арзанда гузоштан дар баргузории озмуни ҷумҳуриявии гулҳо - "Сайри гули лола" дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2019-2021 дар соли 2020 бо сипосномаи Кумитаи иҷроия ҲХДТ дар шаҳри Кӯлоб сарфароз гардонida шуд.

XXXX

Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ барои иштироки фаъолона дар Олимпиадаи ҷумҳуриявии ҷомеаи Ҳалқии Тоҷикистон, ки дар он донишҷӯёни донишгоҳ ба дастовардҳои назаррас ҳоили гардиданд, бо Дипломи дараҷаи 3 сарфароз гардонida шуд.

## АКСИЯ: СОЛИМИИ МИЛЛАТ, СОЛИМИИ ДАВЛАТ АСТ



Санаи 4.04.2020 дар кӯчаю хиёбон, боғҳо ва бозорҳои ҳудуди шаҳри Кӯлоб аксияи тарғиботию ташвиҷоти таҳти ҷониши "Солимии миллат" бо ташабbusи солимии давлат аст" бо ташабbusи бевоситаи Раёсати Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дар кӯчаю роҳҳои серодам 3500 адад варақаҳои иттилоотиро насл намуда, 1500 адад ниқобҳои муҳофизатиро ба мардум тақсим намуданд. Мавриди зикр аст, ки Раёсати Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дар бобати пешгири намудани бемории мазкур бетараф набуда, аксия ва корҳои тарғиботию ташвиҷотиро идома хоҳад дод.

## ФАЪОЛИЯТИ МАҲФИЛИ "ДУНЁИ СИЁСАТ"

Санаи 18.03.2020 дар бинои маъмурӣ донишгоҳ махfili "Дунёи сиёсат"-и наazdi kafedra-i siёsatshinośi barguzor gardidi. Mahfili dar yak moħ dū marotiiba guzaronað mешavad.

Наҳуст, rohbarii mahfili Čuraev Daler baramad namuda, az mavzӯhōi peshnihodshuda ñodovar shud. Baðdan,

# НАЗАРЕ БА МАКТАБИ РОҲБАРИИ ЭМОМАЛӢ РАҲМОН



Владимир ПУТИН,  
Президенти  
Федератсияи Россия

Эмомалӣ Раҳмон яке аз симоҳои барҷаста буда, дар байни сиёсатмадорони Иттиҳоди давлатҳои мустақил мавқеи намоёнро ишғол мекунад. Ин бехуда нест. Тамоми ҷидду ҷаҳди ўз он шаҳодат медиҳад, ки дар Тоҷикистон сулҳ тавре пойдор аст, ки назираш дар ҳеч мамлакате, ки чунин вазъияти муташаниҷ дошт, дига намешуд. Ҳар он чи оид ба ин масъала дар Тоҷикистон амалӣ гардидааст, мисоли хубест барои бисёр ҳалқову мамолики дигар.



Раҳмон НАБИЕВ,  
собиқ Президенти  
Ҷумҳурии Тоҷикистон



Баъд аз он, ки ман ба истеъло рафтам, дар бораи имрӯзу фардои Ватан ва ҳалқи ҷафокашидай хеш андеша мекардам. Вақте ки дар симои Эмомалӣ Раҳмон як инсони начиб ва сиёсатмадори хирадмандро қашф намудам, бовариям ба фардои неки Тоҷикистон комил шуд, зоро ҳалқи Тоҷикистон тақдирӣ ҳудро ба дастони эътиимодбахш супурдааст.



Си ЧИНПИН,  
Раиси Ҷумҳурии  
Ҳалқии Ҳитой

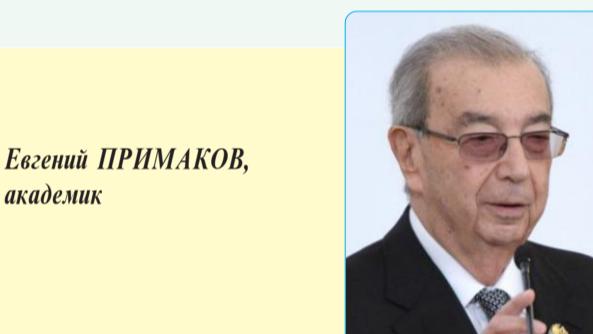
Ҳитой ва Тоҷикистон ҳамсаҳои қадрдану самимӣ ва шарикони боэътиимод буда, ҳамкории боварибахши сиёсӣ ва стратегири дар сатҳи баланд роҳандозӣ намуданд.

Ҷониби Ҳитой мақсад гузоштааст, ки Роҳи абрешиимро бо ҳар се самтҳои стратегияи рушди барои Тоҷикистон мароқовар дар соҳаи энергетика, нақлиёт ва озукварӣ ҳамоҳанг созад. Ҳитой ният дорад, ки потенсиали ҳанӯз истифоданашудаи ҳамкориҳои тиҷоративу иқтисодӣ бо Тоҷикистон якҷо баҳра гирифта, ширкати фаъоли корхонаҳои ҳитойиро барои соҳтмони иншоотҳо дар қаламрави Тоҷикистон ҳавасманд намояд.



Жак ШИРАК,  
собиқ Президенти Фаронса

Мардуми Фаронса ҳеч гоҳ мавқеи устуви Президенти Тоҷикистонро, ки ба фарҳанги ғанӣ ва бузурги сиёсиву маънавии ҳалқи тоҷик тақи мекунад, фаромӯш наҳоҳад кард.



Евгений ПРИМАКОВ,  
академик

Президенти Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон солҳои зиёдест, ки роҳбарии ҷумҳуриашро ба зимма дорад ва мамлакатро ба роҳи дуруст бурд. Ҳамчунин вай дар муътадилсозии авзои доҳилий мусоидат намуд.



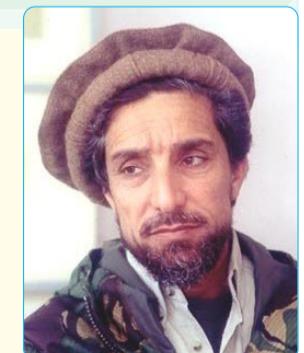
Сян СЭЭМИН,  
собиқ Раиси Ҷумҳурии  
Ҳалқии Ҷин

Мардуми Тоҷикистон бо роҳбарии Эмомалӣ Раҳмон ба ҳазораи сеюм бо боварӣ қадам мезананд. Ба ҳама маълум аст, ки саҳми Сарвари давлати Тоҷикистон баҳри ҳаракати мустаҳкамкунии робитаҳои дӯстии ҳалқҳои Осиё назаррас аст. Мо ҳама ҷонибдори сулҳ ва яқдигарфаҳмию тараққиёти ояндаи Тоҷикистонем.



Сӯҳроб ШАРИФОВ,  
собиқ вакили Маҷлиси  
намояндагони Маҷлиси Олий

Дар ҳоли ҳозир ҳам аз ҷиҳати обрӯи сиёсӣ ҳам аз ҷиҳати таъсир ба тафаккури мардум ва ҳам аз ҷиҳати меҳру муҳаббати ҳалқ монанди Эмомалӣ Раҳмон лидери дигаре дар Тоҷикистон вуҷуд надорад ва баробари ўз шуда наметавонад. Албатта, ҳастанд ҷавонони лаёқатманде, ки дар сатҳи ҳукумат кор мекунанд ва дар оянда метавонанд ба лидерони қавӣ табдил шаванд. Интихоботи президентӣ ҳам нишон дод, ки чунин лидер мисли Раҳмон нест. Мо ҳаракат мекунем, ки ҳам аз ҷиҳати дониш, ҳам малака ва ҳам манофеи давлатӣ лидери нав пайдо шавад. Ҳарчанд сиёсатмадорони феълий лидерони сиёсӣ ҳастанд, вале сатҳи маҳбубияту донишу авторитети сиёсии камтар доранд.



Аҳмадшоҳӣ МАСҶУД,  
Қаҳрамони миллии  
Афғонистон

Истиқолият ба Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон - ин сиёсатмадори дараҷаи ҷаҳониро дод. Имрӯз ў машҳуртарин фарзанди Тоҷикистон ва дӯсти ҳақиқии Афғонистон аст.

Таҳияи  
Ҷаҳонгор РУСТАМШО



Фирдавс МУМІНОВ, асистенти кафедраи таърихи ҳуқуқ

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ- Пешвои миллат Президенти кишвар мұхтарам Эмомали Раҳмон, рӯзи 26- декабри соли 2019 дар баромади солонаи худ дар барабари дигар масъалаҳои иқтиносидо иҷтимоӣ, масъалаҳои дохилию ҳориҷӣ ба масъалаи глобалӣ ба монанди экстремизм, терроризм ҳусусан оид ба маблагузорӣ ба ҷараёнҳои террористӣ таҷавҷӯҳи хоса намуданд.

Чунон ки мо медонем, бештар ба ин ҷараёнҳои тундрав ҷавонон аз нодонӣ шомил гардида, аз оқибатҳои мудҳиши он дар боҳабар мегарданд, ки дигар роҳи бозгашт бар зиндагонии осоиштаро як қатори онҳо намехоҳанд ва ё наметавонанд.

Дар Ҷумҳурии Тоҷикистон асосҳои ҳуқуқии муборизаи зидди терроризм дар заминай Қонун "Дар бораи мубориза зидди терроризм" аз соли 1999 сурат мегидард, инчунин қабули Консепсияи амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон ки соли 2004 аз тарафи Ҳукumatи Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ шуда буд тавонист, ки баҳри мубориза бо ин таҳди迪 глобалӣ заминай асосӣ гардад.

Пешвои миллат мұхтарам Эмомали Раҳмон дар Паёми солонаи худ ибрози ақида карданд, ки тамоми қишири ҷомеаи

кишвар ва мақомотҳои ҳифзи ҳуқуқи ҷумҳурии мо метавонанд баҳри беҳдошти мубориза бо ин вабои аср саҳми худро дар бартараф карданни ин таҳди迪 аср гузашта барои тағирии илова ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи мӯқовимат ба экстремизм"-ро яке аз ҳадафҳои асосии кишвар шумориданд. Ҳамаи ниҳодҳои қудратии кишвар вазифадор карда шуданд, ки дар муҳлатҳои кӯтоҳ барои тағирии илова даровардан ба Консепсияи амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистонро пешниҳод намоянд.

Бинобар ин, агар дар бисёри ҳолатҳо афроди тафриқаангез ба ҳадафҳои нопоки худ нарасанд ҳам, то як андоза метавонанд миёни аҳолии осоишта ҷунбиши таҳлуқаеро ба вуҷуд биёваранд, валие хоинони ватан ва миллати тоҷик ва гӯруҳҳои ифтиҳӣ як нуқтаи хеле муҳими асириро набояд фаромӯш созанд, ки мардуми боору номуси дӣёр дар доираи сиёсати созанди Пешвои миллат мұхтарам Эмомали Раҳмон барои таҳқими истиқолияти давлатӣ муборизаи беамон алайҳӣ ҳама гуна зухороти номатлӯб, аз қабили терроризму экстремизм рӯз аз рӯз тақвияти тоза мебахшанд.

Мутобики супориши Пешвои миллат мөҳи апрели соли 2019 ҷанде аз ҳамватаони мо, ҳусусан занону кӯдаконе, ки ҳамроҳи волидонашон ба сафи гӯруҳи экстремистӣ-террористии ДИИШ вориди сарзамини Ироқ шуда буданд, ба Ватан баргардонида шуданд, ки иҷрои амалии ҳайроҳонаи Пешвои муazzами миллат

бори дигар аз он шаҳодат медиҳад, ки обрӯи миллати моро дар арсаи ҷаҳонӣ боз ҳам баландтар гардонид.

Экстремист ва террорист миллат наҳорад, онҳо танҳо баҳри ақидаҳои мурзионашон ва тарсуваҳамони худро ба тариқи силоҳ ба гарданӣ ҳалқи бечора бор намуда низоми маҳсусеро монанди қатлу куштор ҷорӣ менамоянд.

Аз дасти ин вабои аср яъне экстремизм ва терроризм қисме аз давлатҳои Ҳовари Наздик, Осиёи Миёна, Африқо, Аврупою Амрико зери ҳатар қарор ғирифтадан.

Маркази омӯзиши ва тадқиқотии проблемаҳои терроризм Janes Information Group ҳабар дод, ки дар соли 2018 дар ҷаҳон 15,3 ҳазор амалиётҳои террористӣ ба амал омада буданд. Соли 2017 бошад ба ҳамин баробар 8584 ҳазор амалиётҳои террористӣ аз тарафи гӯруҳҳои экстремистию террористӣ гузаронида шуда буданд. Соли 2012 бошад, шумораи амалиётҳои террористӣ камтар, яъне 6771 ҳазор ташкил медод.

Ҷой тавре, ки маркази дигари омӯзиши вадаҳои тадқиқотии оид ба проблемаҳои терроризм Statista интишор менамояд, ки дар солҳои 2005-2007 миқдори қурбоншудагони амалиётҳои террористӣ дар ҷаҳон 20 487 ҳазор нафарро дар бар мегирифт, соли 2012 бошад, аз дасти ин ҷаҳонӣ 11 098 нафар ба ҳалокат расида буданд.

Ин нишондодҳои дар боло қайд қардашуда аз он шаҳодат медоданд, ки ҷомеаи ҷаҳонӣ акнун аз қоҳишёбии шумораи амалиҳои террористӣ оғоҳӣ ёфта, онро мусби арзёбӣ мекарданд.



## I LOVE YOU SO MUCH MY DEAR MOTHER



Farrukhruza Kamolova, assistant of foreign languages department

My mother is a woman like no other. She gave me the life, nurtured, taught, dressed, fought, held, shouted and kissed me, but most importantly and loved me unconditionally. There are not enough words I can say to describe just how important to me. My mother is my root, my foundation. A mother's heart is a special place where children always have a home! A mother is the one who fills your heart in the first place. Mother is the most important in my life. She is an inspiration to everything I do. I would not call her a friend, but she is an extraordinary person. She has been in my life since I was born and she will always be in my life no matter what happens. She is one of the who has suffered to bring me in to the world. I have learnt to love her from the day since I was born. Mother was the person to teach me to draw and walk, and she was with me when I took my first step ever. She has taught me to believe the people and not to have grudges against to one another. She always encouraged me to go along when I was ready to give up. She makes sure that I was safe and happy throughout my childhood. It is the unconditional love that my mother feels that drives these feelings. It is the hard to describe the feeling that a mother has towards her children. Describing a mother's love is virtually impossible. It is the feeling that can only truly be understood by those that experience it. A mother is the most precious in the life on

everyone about which we cannot describe completely in the words. However, some of the valuable moments with our mother can be described.

A mother is the most beautiful and caring person in our lives. She always cares every moment for our every need without her any personal intention. In the morning, she calls us very softly to get rise from the bed and during night she tell us lovely stories to make us sleep with beautiful dream. She help us to get ready for school with proper breakfast and hygienic lunch. She always waits at door for us while we return from school. She helps us to do our school homework. The role of the mother in our lives is always different and precious than other involved in our life. Of course we are truly loved and cared buy our mothers every moment all through the day. She is the first teacher of every one whom teachings are always proved to be precious and valuable all through the life.

A mother is the first, foremost and best friend of everyone's life as no one can be true and real like her. She is the one and only who always stands with us in our all good and bad times. She gives us first priority of her life and gives us glimpse of hope in our bad times. She is the good listener of us and listen everything bad or good what we say. She makes us able to differentiate between good or bad. She is the one who starts our schooling first time at home and becomes a first and lovely teacher of our life. There is no love in this world which is so lasting, strong unselfish, pure and devoted. She is the one who brings lights in our life by removing all the darkness.

AGE 10- I LOVE YOU MOM!  
AGE 14- MY MOM IS SO ANNOYING!  
AGE 18- I WANNA LEAVE THIS HOUSE.  
AGE 25- MOM, YOU WERE RIGHT.  
AGE 30- FORGIVE ME?  
AGE 50- I DON'T WANNA LOSE MY MOM!  
AGE 70- MOM, I LOVE YOU SO MUCH.

## МАРСИЯ

(Дар сӯѓвории собиқ сардори  
Маркази бақайдигории Донишкадаи  
технология ва мененҷменти инноваціонӣ дар шаҳри Қўлоб -  
Абдукарим Нозимов)

**Некбину раҳмдили мөхрубон буд додарам,**  
**Ростгӯю ростқавлу роздон буд додарам.**  
**Хулқу хислатҳои неку одаму одамгарӣ,**  
**Дар дили дардошнои ту нуҳон буд додарам.**  
**Чун дугона дуҳтаронат ҳамроҳат буданд мудом,**  
**Пеши онҳо гуфта асрори дилатро ҳар замон.**  
**Шукр мекардӣ, ки ин гулдуҳтаронат чун писар,**  
**Баҳри ту буданд доим дасгиру дастӣр,**  
**Чун ба даргоҳи Ҳудованд шукр гуфтӣ доимо,**  
**Дод бар ту як писар, ин аст атои кирдгор.**  
**Ҳамсарат дар зиндагонӣ мөхрубон буд дар барат,**  
**Ҳамчунон, ту мөхрубон будӣ барои ҳамсарат-**  
**Ҳонаи маномадӣ, нур- нур шуд бому даром,**  
**Аз ҳузури мақдамат, Абдукаримчон додарам.**  
**Аз ҳама кас узрҳоҳӣ менамудӣ дам ба дам,**  
**Ё магар буд, марғи ту бар ту намоён додарам?**  
**"Алевидоъ, Абдукаримчон, рӯҳи покат шод бод,"**  
**Манзили оҳиратат пурнурӯҳи хам обод бод.**  
**Ман ба даргоҳи Ҳудо шому саҳар гўям дуо,**  
**Чаннатулғирдавс бод, чои Шумо, чои Шумо.**  
**Бибиғотима САБЗАЕВА, омӯзгор, нафақаҳӯр**

Насим САИДОВ, мудири шуъбаи кор бо ҷавонони КИҲҲДТ дар шаҳри Қўлоб

## ҲИЗМАТ ДАР САФИ АРТИШИ МИЛЛИЙ ШАРАФ АСТ!

Ҳифзи Ватан, ҳимояни манғиаати давлат, таҳқими истиқолият, амният ва иқтидори мудоғиаеви он вазифаи муқаддаси шаҳрванд аст. (Модаи 43-и Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон)

Мағҳуми Ватан ва ватандустӣ баҳро ҳар як миллат хеле азиз буда, мазмуни хеле амиқ доранд. Ватан сарнавишту қисмати ҳар як инсон аст. Вақте мо қалимаи Ватанро ба забон меорем, Модар пеши назар меояд, зеро агар модар моро ба дунёни ҳастӣ оварда бошад, Ватан ба сарном дасти навозишкорона гузашта, барои идомаи зиндагӣ оғӯш кушодааст. Ватан ифтиҳор, шаъну шараф ва сарвати бебаҳост.

Ватан дар баробари модар мукаддасоти воло буда, дар сарнавишти инсон нақши ҳалқунанда дорад. Вақте мо дар бораи ватандустӣ сухан мегӯем, пеш аз ҳама муҳофизати Ватан пеши назар меояд, ки Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат мұхтарам Эмомали Раҳмон бомаврид қайд намудаанд. "Барои насли наврас яке аз муҳимтарин мактаби обутоби ҳаёт ҳизмат дар сафи Қувваҳои Мусаллаҳи мамлакат аст. Маҳз дар ҳамин ҷо ҷавонписарон шуҷоату мardonагӣ омӯхта, муқаддастарин арзиши ҳаёт - дӯст доштан ва содиқона муҳофизат кардани ҳоки поки Ватани азизро ёд мегиранд".

Пешвои миллат мұхтарам Эмомали Раҳмон борҳо таъқид менамоянд, ки ҳизмат ба Модар-Ватан яке аз муҳимтарин вазифаҳои имониву вичҷонии инсони комил маҳсуб мейбад. Барои ҳар як фарди бедориду ҳудшинос, махсусан ҷавонон - неруи бузургу созанди кишвар ҳар зарра ҳоки муқаддаси Ватан азизу муқаддас мебошад. Маҳз ба шарофати талошҳои пайваста ва ватандустони Пешвои миллат Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис ёфта, имрӯз ба як соҳтори боътиҳо мод ва неруи бузург табдил ёфтааст.

Мо бояд аз мактаби наслҳои қалон-сол сабақи ватандорию бунёдкориҳо омӯзэм. Дӯстии рафоқат, ҳамкорио сабру таҳаммул, зирақи сиёсиву ҳусни тадбир, ватандустиву ватанпрастӣ, ифтиҳори миллӣ, донишандизиву ҳудоғоҳӣ бояд ҳислатҳои муҳимтарин ҷавонони мо бошад.

Тоҷикон аз шумораи он миллатҳои янд, ки марзу буми ҳудро хеле дӯст медоранд ва барои ҳастии он ҷонири мекунанд. Ватан ин ҳамон қаламравест, ки дар тӯли ҳазорсолаҳо аҷдоҳони мо дар он сарзамин умр ба сар бурдаанд, бо як забон сухан гуфтаанд, шодиу ҳурсандӣ, нолаю фиғон ва дарди дил кардаанд. Ватан ин ҳамон сарзаминаст, ки ниёғони мо ҳар як ваҷаб ҳоки онро муқаддас шуморида, барои ҳифзаш бо душманони миллат ҷангидаанд, ҳун рехтаанд, дар роҳи ҳифзи нангӯ номуси ҳеш ҳардидаанд ва дар он қаламрави мөхрарвар, ки имрӯз Тоҷикистон ном дорад, ба хоби аబадӣ рафтаанд.

Боиси ифтиҳор аст, ки имрӯзҳо дар сафи Қувваҳои Мусаллаҳ ҳазорҳо ҷавонони аз ҷиҳати ҷисмонӣ обутобёфта, зирақу ҷолоқ ва дорои тарбияи баланди ватандустиву ифтиҳори миллӣ сарбаландона адои ҳизмат мекунанд, ки бо неруи ҳуд дар таҳқими сулҳу оромии кишварони ҳиссаи муносаби ҳешро гузашта истодаанд. Ҳизмат дар сафи Артиши миллӣ бояд қарзи вичҷон ва ҳаққи фарзандии ҳар як ҷавони далер бошад.

Муҳофизати Ватан, муҳофизати обу ҳоки муқаддаси бобокalonҳои номовари мост, ки заҳматҳои пайвастаи эшон Тоҷикистони азизи моро имрӯз ба ҷаҳониён муаррифи намудааст ва мо дар фазои осоиштаи он умр ба сар мебарем.

Пас, эй ҳамватаан, биёed бо ҳам сарҷамъ шуда, баҳри ҳифзи марзу буми диёри аҷодиямон камари ҳиммат мандем!



## КОМЁБИХОН СИТОРАШИ- НОСОНИ ТОЧИК

Холаҳмад ГАДОЕВ, донишчӯи  
соли 4-уми факултати физика  
ва математика

Дар омӯзиш ва таҳқиқи сайдароҳои хурди системаи офтобиастроидҳо, кометаҳо, метеорҳо, ситораҳо ва галактикаҳо саҳми олиммони пажӯшишгоҳи астрофизики Академии имлҳои Тоҷикистон Бобоҷонов П.Б., Доброволский О.В., Ибодинов Х.И., Ибодов С.И., Махсумов М., Саидов Қ. ва дигарон хеле қалон мебошад. Дар ин ҷода онҳо ба комёбихон самараҳаҳи мудаҳасибаҳо ҷудоӣ шудаанд. Таҳқиқи метеорҳо ва омузшиши қабатҳои болони атмосферан Замин соҳаҳои имам мебошанд, ки бо онҳо кормандони пажӯшишгоҳи астрофизика машғуланд. Дар натиҷаи корҳои таҳқиқотни қалонмиёёни онҳо донир ба радиантҳо, суръат, масса, зимиҳо мадори ҳазорҳо метеорҳо маълумотҳои веъсӣ ба даст оварда шуданд.

Парметрҳои физикии роҳи ҷаҳони метеорҳо дар минтақаҳои метеории атмосферан Замин (дар баландии 60-120 км) муйянӣ гардид. Доир ба таъсири метеорҳо дар ионизатсияни қабатҳои болони атмосферан Замин ва дохишавии моддани метеори ба сатҳи Замин, Зуҳра ва Мирриҳ баҳо дода шуд. Аз рӯи натиҷаҳои мушоҳидони даррасадони астрономии Ҳисор гузаронидашуда каталоги (фөхрости) мадорҳои метеорҳо тартиб дода шуд, ки он ба бонки маълумотҳои Иттиҳоди Астрономии Байналхалқи (Швейцария) дохил карда шудааст.

Дар пажӯшишгоҳи астрофизика ақадемик Бобоҷонов П.Б. усули лаҳзагии расмии метеорҳои истифода бурд. Ӯ бори аввал дар ҷаҳони тасвири лаҳзагии метеорҳо ва спектри онҳоро ҳосил намуда, дар як маврид фосилиан вақти дураҳонии ҷисми метеори низ аниқ кардааст. Инчунин натиҷаи таҳқиқотҳои имлҳои олим нишон медиҳанд, ки ҷисми он астероидҳо, ки мадорашон ба Замин наздиқ аст ва барои Замин ҳавғонанд, ядрои кометаҳои кайҳо ҳомӯшишда мебошад.

Ақадемик Бобоҷонов П.Б. дар Ҷумҳурии Тоҷикистон асосгузори мактаби имлӣ донир ба таҳқиқи метеорҳо ба шумор меравад ва дар ин соҳа шуҳрати ҷаҳони пайдо кардааст. Ӯ бо шогирдони худ аввалин бор мӯқаррар намуд, ки аз як сели метеори то 8 сели метеорӣ ба амал омада метавонад. Гуфтган ба маврид аст, ки Бобоҷонов дар китоби астрономии машҳури ҷаҳон акс ёфтааст.

Қайд кардан лозим аст, ки донир ба таҳқиқи физикии кометаҳо ақадемик Доброволский О.В. саҳми қалон гузаштааст. Ӯро дар Тоҷикистон асосгузори мактаби имлӣ донир ба таҳқиқи кометаҳо мешавад.

Узви вобастаи Академияи имлҳои Тоҷикистон, профессор Ибодинов X. дар таҳқиқи кометаҳо яке аз асосгузорони усули нави таҳқиқоти астрофизикам таҷрибӣ ба шумор меравад. Ӯ бо ёрни Доброволский О.В. таҳқиқоти таҷрибии кометаҳои сунъиро омӯзхта, дар ишрои барномаҳои таҳқиқоти қайхонии кометаҳо ширкат варзишадааст. Ибодинов X. муаллифи усули ҳали масъсаҳои барьакси назарияни меҳаникаи кометаҳо мебошад. Ӯ бори аввал қонуниятиҳои дезинтегратсияи ядрои кометаҳо, бо пӯслуҳи мушкингудоз пӯшида шудани ядрои яхни кометаҳо ва ба ҷисми астроидҳои табдил ёфтани кометаҳои давриро ошкор намудааст. Ҳулосаҳои Ибодинов X. ҳангоми парвози қишиҳои қайхонии "Bera" ва "Чотто" ба сӯи кометаи Галлеи солҳои (1985-86) ва лоиҳаи "Deep Impact" Tempel-I (соли 2005) тасдиқшудаанд. Астрофизики пажӯшишгоҳи узви вобастаи Академияи имлҳои Тоҷикистон, Ибодов С., нурафқани кометаҳою омӯзхта, дар айни замон нурафқани рентгении онҳоро пешгуӣ намудааст.

## ВАТАНРО ДЎСТ БОЯД ДОШТИ!

Носирзони КАРИМХОН,  
донишҷӯи соли 3-уми  
факултати омӯзгорӣ  
ва фарҳанг

Инсон ба қудо, ки сафар қунад, меҳри Ватан бо ўст. Тоҷикистон беҳтарин биҳиштеш дар рӯи ҷаҳон. Мо тодиқон бояд ҳазорон бор шукронга қунем, ки ҷунин ватан дорем. Шукронга аз он қунем, ки ҷунин Пешвои миллати ғамхор дорем, ки барои мо ҷавонон тамоми шароитро мӯҳиҷонӣ кардааст, то мо ҷавонон ҳонему дар онҳо соҳиби қасби худ шавем. Шукронга боду ҳаҷон соғу гуворо, обҳон тозао шифобаҳш ва ҷунин мамлакати озоду турғайзӯ барқат дорем.

Мутаассифона, бархе шаҳҳои ношӯкре ҳастанд, ки ба қадри Ватан намерасанд, даст ба корҳои гораттариву бад мезананд. Дуо мекунем, ки ин Ватан моро доимо Ҳудо нигаҳон бушад.

Амирзони АБДУЛЛО,  
донишҷӯи соли 2-уми  
факултати таърих, ҳуқуқ, ва  
муносабатҳои байналмилалӣ

НАВҖАЛАМ

Мо қадри замонӣ ҳештан медонем,  
Ҳам қимати сӯзи ҷону тан медонем.  
Дар бори ҷаҳон баҳори ҳам бояд буд,  
Аз қудрати нерӯи Ватан медонем.  
Дӯсти азизи ёри ҳам бояд буд,  
Ҳам шонаву тақядори ҳам бояд буд.  
Мо дар қоҳи вағову меҳр пайвандем,  
Ғам рафт зи синаҳо ҳама ҳурсандем.  
Ҷун қулаҳи устувор дар ҳоҳи ватан,  
Дар тақия яқдигар бо ҳам пайвандем.  
Бо ашҳи дӯст гуноҳи дӯст бояд шуст,  
Баҳшиданд гуноҳи дӯст амалҳои нақӯст.  
Аз ваджату сӯҳи мо орзу даранд,  
Дар ҳаљҳои ҷаҳон душману дӯст.

## ДЎСТӢ



Нақши мадарон дар таҳқим ва  
руҳди ҷомеа, бунёди оилаи ҳуշ-  
баҳт, таълиму тарбияи фарзандон ва  
афзоши эътибори ҳонадон ниҳоят  
муҳим аризиманд махсус мебад.

Эмомали РАҲМОН

Мадар, мадар қадри ту дунё бошад,  
Сад меҳру вафо дар дили ту ҳо бошад.

Зан-мадар оғарданда ҳаёт, олисаи ҳусн ва тарбиятари насл мебошад. Зан-мадар ба мисли баҳори пурнақҷату муаттар, сарсабзу ҳурӯмӣ ва шукуфост. Азиизтарин шаҳс барои фарзанд ин мадар аст. Мадар гаронбахотарин сарвати ҳар як ҳалқу миллат буда, он аз ҳамаи мавҷудоти олам зеботару волотарин ҷоиҳои фарзанд аст, ҳатто дар рӯзгоре, ки мӯйҳои фарзанд сафед шуда бошад. Меҳру муҳаббати мадар бекарон аст, беҳисобу нотакор аст. Бузургии зан-мадар пеш аз ҳама дар он таҷассум мебад, ки идомадиҳандан насли инсон, нигаҳдорандан забон, таъриҳ, урғу оdat ва фарҳанги милӣ махсус мебад.

Мадар можист тобон, ки шаҳрои тираи моро раашан месозад. Баҳор бо гулҳои рангинаш дар домони поки мадар мешукуфад. Ҳакиқати зиндагии мадар меҳр парваридан, фидокорӣ намудан ва дӯст доштан аст. Бузургии мадар ба ҳаддест, ки ба хотири идома ёфтани зиндагӣ ба даст оварданӣ ҳушибоҳӣ дар ҷаҳон дафтари орзӯҳои худро нотамом мегузорад. Мадар мисли замин танҳо ва якост. Ба ин гуфтаҳо Лоиқи бузургвор чунин мефармояд:

Ту монанди замин танҳо мадар,  
Ту монанди замин якӣ мадар.

## ФАРҲАНГ ҲАСТИИ МИЛЛАТ АСТ

Шаҳром ФАЮРОВ,  
донишҷӯи соли 4-уми факултати  
омӯзгорӣ ва фарҳанг

Фарҳанг асоси зиндагӣ ва бунёди ҳастии инсон аст. Пайдоши фарҳанг ба таърихи башарии алоқаи ҷудоношавандад дорад ва бо ташаккули шуuri инсоният инкишиф мебад, яъне аз фаболияти олии ҷомеа инсони боявастагӣ дорад.

Ноҳустин мартиба қалимаи "фарҳанг" дар китоби дини зардиштиён "Авесто" оварда шудааст, ки он аз ду қалима иборат аст:

"Фар" -ин нур рушнӣ ва комёбихон давраи пеш ва "Ҳанг" башад ҷамъовари кардан ва аз насл ба насл гузаронидани комёбихо дорад.

Фарҳанг ин падиди иҷтимоӣест, ки онро ҳуди инсон меофарад, ки барои ҳарчи беҳтару хубтара гардонидани зиндагии ҳуд мусоидат намодад.

Фарҳанг на танҳо муҳити табиии иҷтимоӣ инсонро дигаргун месозад инчунин ҳуди инсонро қомилан тағйир медиҳад. Файласуфон ва муҳакиқони ҷаҳон вобаста ба ин мағҳум то асрҳои XX ғафқат 10 тағириро маълум карда буданд vale аз миёнаҳои асрҳои XX таваҷҷӯҳи файласуфон ба ин мағҳум ҳело зиёд равоне шудааст, ки тағири мағҳуми фарҳангро ба 500 адад қарсониданд. Як ҷисми дигарро набояд фаромуш кард, ки бо ин мағҳум, мағҳуми дигарро ҳам алоқаи ҷудоношавандад дорад, ки он "маданият" мебошад. Маданият ба қалимаи арабии "мадина" ҳамреша буда он урғу оdatҳои шаҳрнишиниро ифода мекунад ва дар маънои васеъаша фазои иҷтимоӣ шаҳро дар назар дорад. Маданият инчунин қуллаҳи баландтарин инкишифҳои фарҳанг низ мегянд. Аз сабаби оне, маданият фазои иҷтимоӣ фарҳондигарӣ ороҳи табииӣ дюм ном ҳоҳанданд, барои он ки инсон дар саоси омӯхтани қонунҳои табииӣ боз ба Ҷондуни ҳуҷандарӣ мешавад.

Ҳар як миллату давлату дорои фарҳангту таъмаддуну ҳоси ҳуд мебошад:

Мардуми тоҷик низ дорон фарҳаги бой ҳамошад барои боҳабар шудан дар фарҳангту маданияти ин мардуми соҳибфарҳанг танҳо басандад аст, ки саҳифаҳои таъиҳро ҳаме аз назар гузаронем. Ва ҳамаи он дастовардҳои маддиву маънавие, ки аудодони гузаштаамон аз замони қадим то ба имрӯз мерос гузаштаанд оғоҳи ҳоҳем ёфт. Мояд фарҳондигарӣ ороҳи табииӣ дюм ном ҳоҳанданд, барои он кунем, ки дорон ҷамъии таъмаддуну ҳамошад.

Мардуми тоҷик низ дорон фарҳаги бой ҳамошад барои боҳабар шудан дар фарҳангту маданияти ин мардуми соҳибфарҳанг танҳо басандад аст, ки саҳифаҳои таъиҳро ҳаме аз назар гузаронем. Ва ҳамаи он дастовардҳои маддиву маънавие, ки аудодони гузаштаамон аз замони қадим то ба имрӯз мерос гузаштаанд оғоҳи ҳоҳем ёфт. Мояд фарҳондигарӣ ороҳи табииӣ дюм ном ҳоҳанданд, барои он кунем, ки дорон ҷамъии таъмаддуну ҳамошад.

## ФАҶОЛИЯТИ ВИТАМИНҲО ДАР ОРГАНИЗМИ ЗИНДА

Умедон ДАВЛАТОВ,  
донишҷӯи соли 2-уми факултати  
химия, биология ва география

Илме ки витаминҳоро меомӯзад витаминология ном дорад. Витаминология аз ду қалимаи лотии гирифта шуда, маънояш вита - ҳаёт ва логос - таълимот мебошад. Витаминҳо аз дигар модаҳои гизоҳи гуногун ҳуд бо ду хусусияти ҳоси ҳуд фарҳ мекунанд.

1. Онҳо ба структураи бофтаҳо доҳил намешаванд.

2. Организм онҳоро ба сифати манбаи энергия истифода намебаранд.

Танҳо як қисми ноҷизи витаминҳо дар организм синтез мешаванду ҳалос. Аз ин сабаб, инҳоро ҳамчун ашёй ҳом барои истеҳсоли витаминҳо дар намуди холис ё омехта истифода мебаранд. Барои организми одам дар як шабонарӯз 200 мг витамин рост меояд. Ин миқдор витамин ба воситаи гизоҳи гуногун вориди организм мешаванд. Витамин бояд дар бадани инсон ба миқдори на кам ва на беш бошад. Агар дар организм витамин аз ҳадд зиёд бошад, инсон ба бемории гипервิตаминос гирифтор мешавад. Агар дар ҳолати аз меъорӣ кам будани витамин инсон ба бемории авитаминос гирифтор мешаванд. Ҳоло бошад, 20 наъвъи витамин маълум аст, ки онҳоро бо ҳарфҳои лотии ишора мекунанд. Масалан: А, В, С, Д, Е, К, РР ва гайраҳо ишора мекунанд. Таснифи витаминҳо ҳанӯз нотамонд ва ба ҳоссияҳои физикӣ и химиявӣ ва ишораҳои ҳарфӣ асос ёфтааст. Дар авал маълумот дар барои витаминҳо ҳело кам буд ва онҳоро ба ду гурӯҳ ҳудо мадуанд.

1. Витаминҳо гуштию ширӣ.

2. Витаминҳо таркиби растаниҳои гизӣ.

Баъдтар дар рӯи қасиқатсия дуруст ҷобаҷо карда ҷунин ғуруҷандӣ намуданд.

1. Дар об ҳалшавандад;

2. Дар равған ҳалшавандад.

## ЭЪТИБОР НАДОРДАД

Дафтари имтиҳонӣ, ки Донишгоҳи давлатни Кӯлоб ба номи Абӯалдулоҳи Рӯдакӣ соли 2016 ба донишҷӯи соли 4-уми факултати иқтисодӣ (таълими рӯзона) Ҳолов Сулаймон додааст, бинонбар сабаби гум шуданаш аз ҳътибор соқит дониста шавад.

ҲХХХ

Дафтари имтиҳонӣ, ки Донишгоҳи давлатни Кӯлоб ба номи Абӯалдулоҳи Рӯдакӣ соли 2018 ба донишҷӯи соли 2-уми факултати молиявии иқтисодӣ (таълими рӯзона) Маҳсадинов Шаҳబоз додааст, бинонбар сабаби гум шуданаш аз ҳътибор соқит дониста шавад.

Дафтари имтиҳонӣ, ки Донишгоҳи давлатни Кӯлоб ба номи Абӯалдулоҳи Рӯдакӣ соли 2018 ба донишҷӯи соли 2-уми факултати омӯзгорӣ ва фарҳанг (таълими рӯзона) Султоншоҳ Сулаймон додааст, бинонбар сабаби гум шуданаш аз



# САРАЗМИ БОСТОН



Яке аз ёдгориҳои қадимтарини давраи энеолит ва аввали асири биринчي Осиёи Миёна мебошад. Дар болооби Зарафшон чор ёдгорӣ ва якчанд бозёфтҳои ба ҳама зинаҳои давраи биринҷӣ хосбуда ошкор шуд. Ин манбаъҳо маҳаллаи Саразм, қабри Зардча Халифа, қабристони Даши Қозӣ, қабристони Чорбӯғ ва ғайра мебошад. Масоҳати густариши ёдгориҳои бозёфтҳои номбурда то 140 км қад ва 15-20 км барро фаро гирифтааст.

Саразм чор давраи ҷандҳазорсолиро гузаронидааст. Аз рӯи деворҳои пайдошуда шаҳр аз чор қабат иборат аст, ки фосилаи байни ҳар давра беш аз ҳазорсолист ва тавре мушоҳид мешавад аз як давра ба давраи дигар иморатсозӣ модерн шудааст.

Таҷрибаи ҷандинсолаи гирдоварда дар сохтани нахустشاҳри гетӣ мусоидат кардааст. Шаҳрҳаи Саразм нақшаш муйяне надошт ва гирди он бо девори дифой муҳофизат намешуд, зеро аз ҳасму аду ҳаҷф набуд. Ҷангӯ лашкаркашӣ дар натиҷаи рақобат баъдтар сар мезанд. Саразм дар айёми шаклгирӣ масоҳати беҳад калонро ишғол кардааст. Шаҳр чунон сохта шудааст, ки дар замони ҳозира ҳам дар бунёди шаҳрҳо ин омилҳо ба инобат гирифта мешаванд. Биноҳои истиқоматӣ, биноҳои маъмурӣ ва ибодатхонаҳо. Биноҳои истиқоматӣ аз биноҳои маъмурӣ ва маъбадҳо ба куллӣ фарӯқ мекунанд. Биноҳои истиқоматӣ аз се-ҷаҳор ҳӯҷраҳои хурд-хурд, саҳни ҳавалӣ ва якчанд ҳӯҷраи дигар барои маҳфузи анҷуму лавозимоти рӯзгор иборат аст, ки тангӯҷау паскӯҷаҳоро ҷудо мекунад. Ин биноҳои истиқоматӣ дар ибтидои бунёд хеле сода будаанд. Бо мурури замон онҳо ҷадидтар мешаванд. Аз боқимондаҳои ҷӯҳои пӯсида ва пайи ҷӯҳо дар болои лойдевор аён аст, ки хонаҳо ва умуман иморатҳо аз ҳамон вақт бо ҷӯб пӯшонида мешудаанд. Ба ростӣ, хонаҳои ҳозираи тоҷикӣ ба хонасозии ҳамон давра хеле ва хеле монанд аст, бавижана ба қӯҳистони мо ва таҳноҳо аз назари эътиқоди андак фарқ ме-

кунад. Раставу дӯконҳои ҳунармандӣ дар наздикии хонаҳои истиқоматӣ ҷойгир шудаанд. Оташонҳо барои маъдангузорӣ ҳам ёфт шудаанд. Биноҳои маъмурӣ бошанд, аз якчанд толорҳои барҳавову даҳлезҳои барбарсamt иборат буда, бештари онҳо дар болои таҳкурсииҳои аз хишти хом соҳташуда, дорои ду-се дари даромад ва якчанд тирезаҳои барҳавоянд. Маълум аст, ки меъморони бостонӣ соҳти биноро пешакӣ матраҳ мекардаанд. Ҳокимиони маҳалӣ аз ҳамин ҷо ҳалқро идора мекардаанд ва ҳатто қарору қоидӣ ҳам ҳабул мешуддааст, ки бо ин мӯҳр тақвият мёфтанд. Ҳокими мутлақ доштани Саразми бостонӣ аз эҳтимол дур нест.

Саразмиёни бостон дар баробари барзгару ҳунарманд, тоҷиру меъмори замони хеш будан, дар рушди маданияти маънавӣ низ саҳм мегузоранд. Ҳанӯз аз охири ҳазорсолаи IV пеш аз милод дар биноҳои маъмурӣ саразмиён бузургдошти оташро мебинем, ки баъдан яке аз руҳҳои дини Зардушти мегардад. Алҳол якчанд маъбад дар Саразм бармalo шудааст, ки аз эътиқоду эътиқоди мардум дарро медиҳад. Дар маркази фарши толори ибодатхонаҳо оташдоҳои ҷорқунҷа соҳта шуда, дар байни он ки начандон ҷукуре барои барафруҳтани оташ мавҷуд аст. Аз боқимондаи устуҳонҳо дар доҳили баъзе иморатҳо маълум мешавад, ки қурбон кардани мол аз ҳамон вақт ба ҳукми одат даромadaast. Дар рӯзгори пешина гови мӯқаддаси турро қурбон мекардаанд.

Тавассути Саразм, ба гуфтаи бостоншиносон, Роҳи Бузург Лоҷувард мегузашт. Ин роҳ асоси яке аз роҳҳои машҳури Роҳи бузурги абрешимро аз Аврупо ба шаҳрҳои қадимаи Чин ва Ҳиндустон ташкил дод.

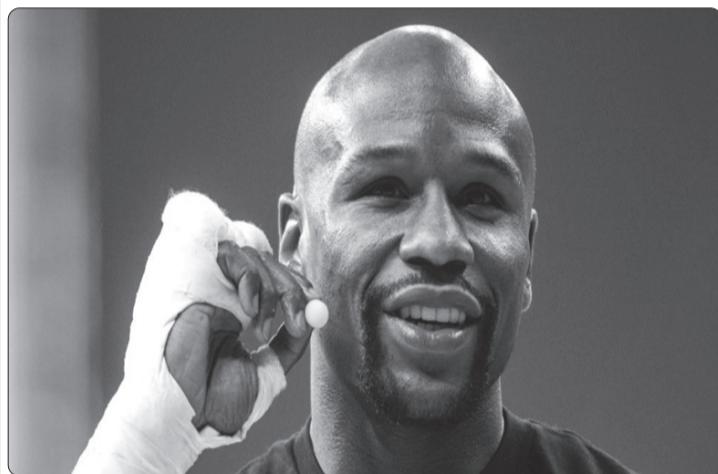
Воқеан мардуми Саразм истеъмоли ҷорвои 1-1,5 соларо меписандидаанд, ҷарои бештари устуҳонҳои боқимонда шаҳодат медиҳанд. Қишиоварзӣ ба сони дигар соҳаҳо дар Саразм то замони заволи он рушд кардааст. Сойи аз болои шаҳр ҷоришида ба ин мусоидат мекард. Саразмиҳо рустаниҳоеро парвариш мекардаанд, ки дар байни инҳо ҷав ван гандум мавқеъи вижаро ишғол менамуданд. Намудҳои олоти дэҳқонии Саразм бой нест. Каланди ҷӯбин, досҳои ҳархела ва шудгори ҷӯфтӣ аз эҳтимол дур нест.

**Далерҷон ҚУРБОНЗОДА,**  
капитани милиитсия, муаллими  
калони кафедраи фанҳои ҷамъияти  
ва забонҳои МДТ Коллеци милиитсияи  
ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҳар ки андар кори нек дастгири мазлумон шавад, Умри ширин баҳри ў чун ҷаннати ризон шавад. Гар туро нест қуввату гайрат дар ин кори савоб, Ҳарфи некро гӯй, ки то мушкили кас осон шавад. Ҳарфи бад гар аз даҳон ояд, дигар баргашт нест, Аз ҳама рафтари бад-т инсонҳо гирён шавад. Ту агар марди саҳи бошию дастгири ҳама, Номи ту сабт дар дили инсонҳо чун ҷон шавад. Ҷо шудан дар қалби мардум кори бас осон нест, Боядат буд ғамгусор бо одамон инсон шавад Ҳар сухан ҷо дораду ҳар кору бор аз гайрат аст, Даст гир бечораҳолро, ки зи ту ҳандон шавад. Гар надорӣ бар сарат фаҳмиши неку бадро, Ту маёзор одамӣ, то аз ту он нолон шавад. Эй Ҳудо, ин одамонро меҳрубон бо хеш кун, Дастгири ҳам бошанд, то ҳама ҷонон шавад. Панди пирон баҳри ту роҳи умед бошад мудом, Амири Ҳакро ту ба ҷо ор, то ки гул ҳандон шавад.

Абдулҳамид ГУЛАҲМАДОВ,  
устоди Коллеци иқтисадӣ-техникии  
гайридавлатии шаҳри Қӯлоб

## ЧАВОБИ МАЙВЕЗЕР БА ҲАБИБ: 600 МИЛЛИОН ДОЛЛАР ДИҲАНД, МЕЧАНГАМ



одиро намебинад ва марди корчаллон аст. Ба гуфти ў муборизаш бо Конор маънӣ дошт, зеро дар он пули зиёд кор кард.

Ҳабиб Нурмуҳаммадов, размиқори доғистонӣ низ қаблан гуфт, барои муҳориба бо муштзани шинохта Флойд Майвазер зид нест, агар рақбат ҳам бо усули бокс ва ҳам муҳорибаи бидуни қоидӣ ё худ MMA сурат гирад.

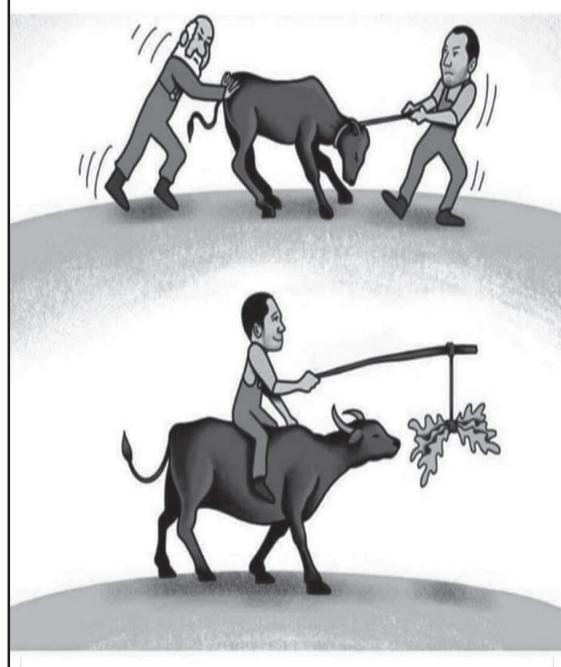
Қаҳрамони UFC Ҳабиб Нурмуҳаммадов гуфт, бо муштзан Флойд Майвазер, дар он сурат вориди майдон мешавад, ки рақбат 11 давр аз рӯи қоидои бокс ва як давр аз рӯи муҳорибаи омехта (MMA) баргузор шавад.

"Шояд ҷизе монанди 11 даври бокс ва 1 даври MMA бошад. Агар ў меҳоҳад муҳориба кунад, марҳамат ба UFC! Ин ҷо, макони муҳорибаҳои воқеист. Медонед ман муштзан нестам. Ман натанҳо муборизам, балки размиқори MMA ҳастам", афзудааст ба TMZ Sports.

Ҳабиб ҳамчунин гуфтааст, ба синну соли Майвазер эътиром мегузорад, чун ў ҳамсимву соли падарааш аст ва тасаввур карда на метавонад, чигуна ба рӯйи ў зарба бизанад.

Манбаъ: sputnik-ty.com

ОҚИЛОНА КОР КУНЕД, НА БА  
МУШКИЛИ.



# АКСХОИ ГҮЁ



«Никого не ненавидят  
больше, чем того, кто  
говорит правду».

— Платон



ГОЛИБИ КРОССВОРД МУАЙЯН ШУД!

Ба кроссворди шумора гузашта 12 нафар хонанда чавоб пешниҳод кардаст, ки аз ин шумора танҳо 1 нафар кроссвордро бо чавобҳои дуруст пешниҳод кардаст: Нозимов Баҳром (02.04.2020, соати 07:51, 3 хато), Қодиров Маъриғат (02.04.2020, соати 07:52, 1 хато), Шаҳбози Рустамшо (03.04.2020, соати 07:33, 2 хато), Ниёзов Шокир (03.04.2020, соати 08:35, 2 хато), Абубакров Назармаҳмад

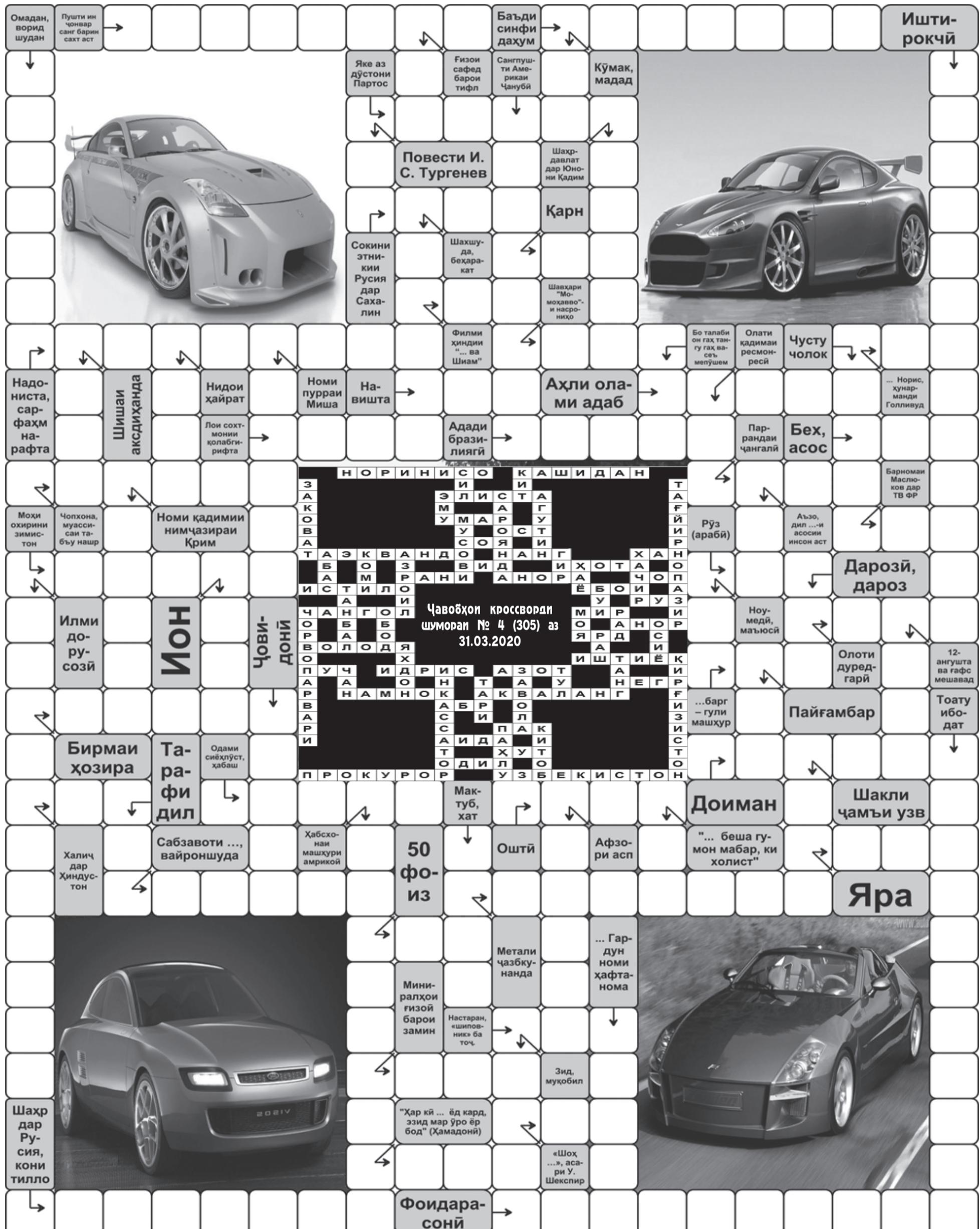
(03.04.2020, соати 09:40 8 хато), Ятимова Мадина (03.04.2020, соати 09:50, 5 хато), Зарипова Зуҳал (03.04.2020, соати 09:51, 8 хато), Тошматов Ҳусрав (03.04.2020, соати 10:51, 2 хато), Тошматов Умарҷон (03.04.2020, соати 4:33, бехато), Маҳмадиева Фароғат (04.04.2020, соати 08:54, 5 хато), Мамадкулова Ҷамила (07.04.2020, соати 08:55, 5 хато), Исломов Азизулло (07.04.2020 соати 6:10, 5 хато).

Аз ин рӯ, ма бо хонандагоне, ки ба идора чавобҳои худро ирсол

карданӣ, сипос мегӯем, аммо голиб танҳо нафаре мешавад, ки пеш аз дигарон чавобҳояшро пешниҳод кунад. Дар ин шумора голиб Тошматов Умарҷон мебошад, зеро чавобҳояшро дуруст пешниҳод кардаст.

Хонандае, ки чавобҳои худро аз назар гузаронидан меҳоҳад, мегӯонад ба идораи рӯзнома ташриф биоварад.

Мухлати қабули ҷаъобои кроссворди мазкур аз 22.04.2020 то 28.04.2020 муайян шудааст.



ДИҚҚАТ!

ҲОНАНДАЕ, КИ ПЕШ АЗ ҲАМА КРОССВОРДРО БЕХАТО ПУР КАРДА, БА ИДОРАИ РӮZNOMA ПЕШНИҲОД МЕКУНАД. БО МУКОФОТИ ПУПӢ ДАР ҲАҖМИ 100 СОМОНИЙ ҚАДРДОНӢ КАРДА МЕШАВАД.



**Терористро ба ҳудиву бегона, ислоҳотхоҳу тундгаро ва неку бад ҷудо намудан мумкин нест.**  
**Аъмоли мудҳиши террористиву экстремистии вақтҳои охир, аз ҷумла дар Афғонистон, Зеландия Нав ва Шри-Ланка, баръало нишон доданд, ки террористону ифроттароён ватану миллат, дину мазҳаб надоранд.**  
**Барои онҳо ҳама гуна арзишҳои инсонӣ бегона буда, имрӯз ягон давлати дунё аз ҳавфи амалҳои террористӣ эмин буда наметавонад.**

## БОЗОР РАФТАМ...

Дирӯз шайтонро дидам дар наздикии бозор чизҳояшро паҳн карда буд ва фиреб мефурӯҳт. Мардум гирдаш ҷамъ шуда буданд. Ғулғулае ба по карда буданду ҳар касе чизе мекарид.

Дар суфрааш ҳама чиз буд, ғурур, ҳирс, кина, дурӯғ, ҳиёнат ва ғайра. Ҳар кас чизе мекарид ва дар муқобилаш чизе медод. Баъзеҳо порае аз қалбашонро медоданду баъзеҳо порае аз рӯ ҳашонро, баъзеҳо имонашонро медоданду баъзеҳо озода-тиашонро ва шайтон мекандиду даҳонаш буи ҷаҳаннам мекард ва дилам бехӯзур мешуд. Мехостам ҳамаи нафратамро бар рӯ яш туғ кунам. Мисли инки фикри маро ҳонда буд, ки муаддабона гӯфт:

"Ман ба касе кор надорам. Ман дар ҳамин кунҷак васоиламро паҳн кардаам ва оромона замзама мекунам. Ман касеро маҷбур намекунам, ки аз ман чизе бикарад. Мебинӣ, ки одамҳо худашон гирди ман ҷамъ шудаанд".

Ман ба ў ҷаҳонро надодам. Сарашро

наздики ман оварду гуфт: "Аммо ту бо инҳо фарқ дорӣ. Ту одами бо имон ва доно ҳастӣ. Имон ва илм одамро начот медиҳанд.

Инҳо содаанду ғуруса, барои ҳамин зуд фиреб меҳӯранд".

Шайтонро бад медиҳадам, аммо идомаи суханонаш ширин буд, барои ҳамин гузоштам ғапаш тамом шавад ва ў фақат гап мезад. Бештар маро таътиф мекард. Дар пеши суфрааш соатҳо нишастам, ки ногоҳ ҷашнам ба қуттии ибодат афтод. Шайтон межост ибодатро ҳам бифурӯшад. Фирӯз кардам ки ҳоло як бор ман аз шайтон як чиз медуздам. Бигзор ин дағъа ў фиреб бижӯрад.

Пинҳонӣ аз шайтон он қуттиро тирифтам ва дар ҷебам пинҳон кардам. Аз онҷо барҳостам ва ба ҳона омадам. Дари қуттиро боз кардам ва дидам ки дар докилиаш ба ҷуз ғурур чизи дигаре нест. Ғаҳмидам, ки фиреб ҳӯрдаам. Қуттий аз дастам афтод, даст рӯи дилам гузоштам дидам нест. Ғаҳмидам ки дар қанори суфраи шайтон мондааст. Ба сӯи ў давидам. Дар тӯли роҳ фақат ўро нағрӯн мекардам. Ҷаънаташ мекардам, меҳостам

гаррданашро бишканам.

Аммо вакте расидам, ки ў набуд. Онгоҳ нишастам ва зор-зор гиря кардам. Аз Ҳудо баҳшиш пурсидам. Ба шайтон лаънат гуфтам ва ашҳоҳам, ки тамом шуд аз ҷоям ҳестам ва ҳостам бе дилам ба ҳона баргардам. Ногоҳ садои ошнооро шунидам. Садои дилам буд. Ҳудованд чун нолаҷоятро шунид маро ба сӯи ту боз гардонд, аммо ту бояд ҳӯшёр бошӣ. Ман бе ихтиёр сар ба саҷда гузоштам ва бори дигар гиря кардам ва аз меҳрубонии ҳудо, аз раҳму шафқаташ ва аз гузашташ ташаккур кардам.

Аз он пас ҳеч тоҳуҷ намекоҳам аз шайтон чизе бишнавам, чи расад ба ин ки бидуздам.

Ҳонандай азиз, шайтон баъзе вакъто ба воситай илму дониш ва ибодатҳои моро меғиребад. Дониш ва ибодат гоҳе вакъто инсонро мағнур мекунанд. Шайтон ҳам аз ҳар кас бо ҳар роҳ истифода мекунад. Дар достонҳо ва ривоятҳо бисёр ҳондаем ва шунидаем, ки ғоҳе ибодат ва илм ҳам мавриди истифодай шайтон қарор гирифтаст.

Пас дар ҳар ҳолат бояд эҳтиёт кард.

"Рӯзгор. тж"

## СОПРӯЗ ҲУҶАСТА БОД!

Маъмурият, ҳайати профессорону устодон, кормандон ва донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ, инчунин ҳайати эҷодии рӯзномаи "АнВори Ҷониш" омӯзгорон ва кормандони зерини донишгоҳро, ки моҳи апрели солиёни гуногун таваллуд шудаанд, табрику таҳияният гуфта, аз даргоҳи Яздони пок барояшон тансиҳатӣ, умри бардавом, сари баланд, тани неруманд ва дар кору фаъолияташон комёбҳои беназирро таманно доранд. Бигузор ҳамеша чун қӯҳҳои Помир сарбаланд, чун Рӯдакӣ ҳушбабӣ, чун Саъдӣ дарозумр, чун Ҳофиз шуҳратманд ва чун Ҷомӣ хоккор бошад! Ҳеч гоҳ БАХТ ва ХИЗР кошонан шуморо тарқ насозанд! Мисли гулҳои баҳорӣ, ки ҳама саросар зебо ҳастанд, зебо бимонед. Ҳушигу хурсандӣ, ки беҳтарин ҳамсафари инсонанд, доим ҳамсафаратон бод!

Бигузор дар умратон баракат ва дар қасбатон муваффқият пайваста амалий гардад.

- Гиёев Абдуназар, 01.04.1968, номзади илмҳои педагогӣ, декани факултаи филологияи рус;
- Гадоев Шералий, 01.04.1988, асистенти кафедраи географияи таҳсилотӣ;
- Ҳалимова Мавзуда, 1.04.1960, саромӯзгори кафедраи забони ҳуқуқӣ; рус;
- Бобохонов Ҷамshed, 01.04.1988, асистенти кафедраи илмҳои компютерӣ;
- Бозоров Салим, 01.04.1972, асистенти кафедраи ҳуқуқ ва муносибатҳои байналмилалӣ;
- Пирмадова Зебонисо, 01.04.1978, фарроҳ;
- Ашӯров Содирхон, 02.04.1968, асистенти кафедраи мудофиаи шаҳрвандӣ ва ОДҲ;
- Шафиев Баҳтиер, 04.04.1986, асистенти кафедраи назарии иқтисодӣ;
- Акбарова Маҳрамӣ, 03.04.1980, саромӯзгори кафедраи таҳсилоти иқтисодӣ, декани факултаи омӯзгорӣ;
- Ёқубова Адолат, 03.04.1983, лаборантни кафедраи физика, методикии таълимӣ;
- Тахсисиати таҳсилотӣ;
- Одинаев Дурандеш, 04.04.1994, асистенти кафедраи тарбияи ҷисмонӣ ва методикии таълимӣ;
- Холов Абдураҳмон, 04.04.1975, саромӯзгор, мудири кафедраи илмҳои компютерӣ;
- Сайдалиев Додарбек, 05.04.1963, номзади илмҳои сиёсӣ, дотсенти кафедраи фалсафа;
- Худойдодова Обидамо, 07.04.1971, асистенти кафедраи педагогика;
- Ғаниев Ҳудоназар, 07.04.1972, кафшергар;
- Абдуллоев Дониёр, 08.04.1954, саромӯзгори кафедраи мудофиаи граждани;
- Ҳамидова Мөхинабӣ, 08.04.1981, фарроҳ;
- Абдуллоев Асламидин, 08.04.1946, асистенти кафедраи мудофиаи граждани;
- Боқиев Рӯзибек, 08.04.1958, номзади илмҳои таърих, омӯзгори факултаи таърих, ҳуқуқ

- ва муносибатҳои байналмилалӣ;
- Холиков Сафар, 10.04.1952, номзади илми ҳимиҷ, дотсенти кафедраи химия ва биология;
- Паноева Сабрина, 10.04.1988, асистенти кафедраи забонҳои ҳуқуқӣ;
- Абдуллоев Файзулло, 10.04.1942, лаборантни кафедраи физика, методикии таълимӣ;
- Нурмадов Ёкубон, 10.04.1975, асистенти кафедраи забони ҳуқуқӣ; рус;
- Ятимов Ҳомид, 10.04.1989, саромӯзгори кафедраи илмҳои компютерӣ;
- Радмонов Шарбатӣ, 10.04.1952, асистенти кафедраи физика, методикии таълимӣ;
- Латифов Барот, 12.04.1938, номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ бо методикии таълимӣ;
- Назриева Ширин, 12.04.1970, фарроҳ;
- Шарифов Ҷумъа, 12.04.1939, доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи математики;
- Латифов Барот, 12.04.1938, номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ бо методикии таълимӣ;
- Назриева Ширин, 12.04.1970, фарроҳ;
- Шарифов Ҷумъа, 12.04.1939, доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи математики;
- Хушњӯзӣ, 13.04.1981, саромӯзгори кафедраи назарии иқтисодӣ;
- Ҳисайнов Тешмакон, 16.04.1969, асистенти кафедраи химия ва биология;
- Раъонӣ Нуралий, 17.04.1992, асистенти кафедраи молия ва қарз;
- Хушњӯзӣ, 17.04.1987, асистенти кафедраи химия ва биология;
- Алишеров Марҳамат, 17.04.1988, фарроҳ;
- Нурова Нигина, 17.04.1988, лабарантни кафедраи забони ҳуқуқӣ;
- Шаҳнозои Содиқ, 18.04.1991, асистенти кафедраи иқтисодӣ ҳуқоҳо ва соҳибкорӣ;
- Давлатов Миралӣ, 19.04.1980, саромӯзгори кафедраи психология;
- Нуралиев Ҳарон, 20.04.1972, китобдор, қадоми китобхона;
- Сафаров Парвиз, 13.04.1981, саромӯзгори кафедраи назарии иқтисодӣ;
- Ҳисайнов Тешмакон, 16.04.1969, асистенти кафедраи химия ва биология;
- Раъонӣ Нуралий, 17.04.1992, асистенти кафедраи молия ва қарз;
- Хушњӯзӣ, 17.04.1987, асистенти кафедраи химия ва биология;
- Алишеров Марҳамат, 17.04.1988, фарроҳ;
- Нурова Нигина, 17.04.1988, лабарантни кафедраи забони ҳуқуқӣ;
- Шаҳнозои Содиқ, 18.04.1991, асистенти кафедраи иқтисодӣ ҳуқоҳо ва соҳибкорӣ;
- Давлатов Миралӣ, 19.04.1980, саромӯзгори кафедраи психология;
- Нуралиев Ҳарон, 20.04.1972, китобдор;

бодори китобхона;

- Назарова Рӯзијамо, 21.04.1971, котибаи ректор;
- Исупов Шердил, 21.04.1993, мутахасси си Маркази бақайдагӣ ва НТҚ;
- Сайфулло Ҳомиддин, 21.04.1992, асистенти кафедраи математика ва методикии таълимӣ;
- Тағоево Сайлонӣ, 22.04.1970, асистенти кафедраи таҳсилоти томактабӣ ва кори иҷтимоӣ;
- Аюбов Нуралий, 22.04.1933, китобдори китобхона;
- Назаров Баҳтиер, 22.04.1988 асистенти кафедраи таърих ва методикии таълимӣ таърих;
- Бобоев Комрон, 22.04.1993, асистенти кафедраи химия ва биология;
- Оқдомадов Тоҷиддин, 22.04.1982, комendant;
- Давлатов Тоҷиӯн, 23.04.1956, саромӯзгори кафедраи таҳсилoti ибтидӣ;
- Камолов Фарруҳӯз, 23.04.1993, асистенти кафедраи забонҳои ҳуқуқӣ;
- Файзалиева Ҳархона, 23.04.1993, асистенти кафедраи забонҳои ҳуқуқӣ ва методикии таълимӣ;
- Ташрифова Мавзуда, 24.04.1968, мутахассиси Рӯзгори қадро ва корҳои маҳсус;
- Одинаев Изатулло, 24.04.1994, асистенти кафедраи иқтисодӣ ҳуқоҳо ва соҳибкорӣ;
- Қурбонова Зарина, 24.04.1988, асистенти кафедраи таърих ва методикии таълимӣ таърих;
- Ашурова Гулҷеҳра, 25.04.1966, китobдор, қадоми китobхona;
- Ниёзов Ҷонмадад, 25.04.1985, асистенти кафедраи математика ва методикии таълимӣ;
- Худойдодова Шарофат, 26.04.1967, номзади илмҳои филология, дотсент, номби ректор онд ба муносибатҳои байналмилалӣ;
- Назаров Эмомали, 26.04.1959, асистенти кафедраи иқтисodӣ ҳуқоҳо ва соҳибкорӣ;
- Ибродимова Рӯҳинон, 26.04.1979, саромӯзгори кафедраи география;
- Цаликова Аниарӣ, 27.04.1981, асистенти кафедраи забони тоҷикӣ бо методикии таълимӣ;
- Цаликова Мушкинико, 27.04.1981, лаборантни факултаи химия ва биология;
- Баротов Низом, 28.04.1950, асистенти кафедраи адабии тоҷик ва журналистика;
- Назаров Ҳотам, 28.04.1985, номзади илмҳои педагогӣ, номби ректор ба тарбия;
- Махсуддинов Рамазон, 28.04.1989, асистенти кафедраи забонҳои ҳуқуқӣ;
- Мирсаидов Муҳаммаднам, 28.04.1986, номзади илмҳои иқтисodӣ, дотсент;
- Абдулов Дишод, 30.04.1986, асистенти кафедраи менеджмент ва маркетинг;
- Моҳшарифӣ Ҷӯбӣ, 30.04.1987, асистенти кафедраи методикии таълимӣ забони англisis;
- Муҳаммадзон Азизулло, 30.04.1991, асистенти кафедраи назарии иқтисodӣ;
- Шерхонова Майранӣ, 30.04.1969, фарроҳ;

- Сармуҳарри:
- Ҷаҳонғир Рустамшо, номзади илмҳои филология, дотсент;
- Котиби масъул:
- Гадомад Зулфиев, номзади илмҳои филология, дотсент;
- Андеши ва акидаҳои нашршудаи шахсии муаллифон дар мақолоту гузоришиҳо ақида расмии ҳайати эҷодии рӯзнома махсуб намешавад. Дурустии асноду далели мақолаҳо ба уҳдаи муаллифон аст.
- Рӯзнома дар ҶДМ "Мега-принт" ба табъ расидааст. Адади нашр 5000
- Нашрия дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон №030/P3-97, 30.08.2017 аз нав ба қайд гирифта шудааст.
- Маводҳо бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англisis нашр мешаванд. Рӯзнома тарики обуна дастрас мегардад.
- Нишонӣ:
735360. ш.Кӯлоб, кӯчаи С. Сафаров 16  
E-mail: anvor.donish@kgu.tj  
Телефон: корӣ: (83322) 3- 31- 15, мобилий: 985-16-75-69; 981-00-02-19

ЛИЧИНИ НИСОН СЕ ЧИЗ АСТ: НИМ, МУҲАББАТ ВА ОЗОДИ

**АНВОРИ ДОНИШ**

МУАССИС:

**ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ КӯЛОБ  
БА НОМИ АБӮАБДУЛЛОҲИ РӯДАҚӢ**

**РӯДАҚӢ**

**ҲАЙАТИ МУШОВАРА:**

МИРАЛИЗОДА АБДУСАЛОМ,  
доктори илмҳои педагогӣ, профессор,  
ректори Донишгоҳи давлат